

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

INWESTOR		Gmina Czersk ul. Kościuszki 27 89-650 Czersk			
NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO		Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D			
ADRES I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO		Miejscowość: Krzyż Kategoria obiektu budowlanego: XI			
POZOSTAŁE DANE ADRESOWE		Nazwa jednostki ewidencyjnej: Czersk Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: 0008 Krzyż Numer działki ewidencyjnej: 442/2			
ZESPÓŁ AUTORSKI	IMIĘ I NAZWISKO	SPECJALNOŚĆ I NUMER UPRAWNIEŃ BUDOWLANYCH	ZAKRES OPRACOWANIA	DATA OPRACOWANIA	PODPIS
Projektant	mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki	do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr uprawnień: 102/POOKK/V/2019	Architektura	7 lipca 2025 r.	
Asystent proj.	inż. arch. Magdalena Żmuda Trzebiatowska		Architektura	7 lipca 2025 r.	

Egz. nr ..... / 3

I. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU	3
1. Przedmiot zamierzenia budowlanego	3
2. Istniejący stan zagospodarowania terenu	3
3. Projektowane zagospodarowanie terenu	3
4. Zestawienie powierzchni zagospodarowania terenu	4
4.1. Stan istniejący	4
4.2. Stan projektowany	4
5. Pozostałe ustalenia	5
6. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej	5
7. Inne niezbędne dane wynikające ze specyfiki, charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego lub robót budowlanych	16
8. Obszar oddziaływania obiektu	16
RYSUNKI	17
II. OPIS ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY	1
CZĘŚĆ OPISOWA	2
1. Opis architektoniczno-budowlany	2
1.1. Przedmiot zamierzenia budowlanego	2
1.2. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy	2
1.3. Układ przestrzenny oraz forma architektoniczna	3
1.4. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego	3
1.5. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia obiektu budowlanego	4
1.6. Informacja o liczbie lokali mieszkalnych i użytkowych	4
1.7. Informacja o liczbie lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych	4
1.8. Opis zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne	4
1.9. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie	5
1.10. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło	6
1.11. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej	7
1.12. Elementy wyposażenia budowlano-instalacyjnego	8
1.13. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej	9
1.14. Uwagi końcowe	19
Rysunki techniczne:	20
I-1 Rzut parteru inwentaryzacja skala 1:100	20
A-1 Rzut parteru skala 1:100	21
A-2 Zestawienie stolarki skala 1:100	22
OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA	23
III. ZAŁĄCZNIKI FORMALNO-PRAWNE	1
Decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego nr WP.6733.48.2025 z dnia 31.07.2025 r.	2
Licencja do mapy zasadniczej	12
Warunki woda	13
Warunki kanalizacja	14
INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA „BIOZ”	15

I. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

1. Przedmiot zamierzenia budowlanego

Przedmiotem zamierzenia budowlanego jest zagospodarowanie terenu działki nr 442/2, obręb 0008 – Krzyż, gmina Czersk. Projektuje się przebudowę, rozbudowę o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D

Projekt opracowano w oparciu o:

- Zlecenie Inwestora;
- Decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego nr WP.6733.48.2025 z dnia 31.07.2025 r. ;
- Własne oględziny terenu;
- Mapa zasadnicza dla działki ewid. nr 442/2
- Uzgodnienia z Inwestorem;
- Uzgodnienia międzybranżowe;
- Obowiązujące normy i przepisy oraz warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

2. Istniejący stan zagospodarowania terenu

UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Teren wokół istniejącego budynku jest częściowo utwardzony. Rzędne terenu kształtują się między 140,9 m n.p.m. a 142,4 m n.p.m. Na terenie działki, występuje zieleń niska, pozostała część jest porośnięta trawą. Na działce znajduje się plac zabaw.

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Działka posiada istniejący zjazd z drogi gminnej dz. nr 403/3.

UZBROJENIE TERENU

Działka nr 442/2 jest uzbrojona w przyłącze wodociągowe, kanalizacja sanitarna oraz elektroenergetyczne.

INFORMACJE DODATKOWE

Na działce nr 442/2 o łącznej powierzchni 0,4786 ha znajduje się budynek szkoły, budynek mieszkalny, budynek gospodarczy oraz plac zabaw.

Na działce znajduje się miejsce czasowego gromadzenia odpadów stałych, będą one wywożone i utylizowane przez specjalistyczną firmę. Teren placu zabaw jest ogrodzony, pokryty zielenią niską niepodlegającą ochronie, częściowo utwardzony.

3. Projektowane zagospodarowanie terenu

USTALENIA OGÓLNE

Projektuje się przebudowę, rozbudowę o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D.

URZĄDZENIA BUDOWLANE ZWIĄZANE Z OBIEKTAMI BUDOWLANYMI

Projektuje się przyłącze wody – według oddzielnego opracowania. Projektuje się odcinek przyłącza kanalizacji sanitarnej – według oddzielnego opracowania. Projektuje się rozbudowę budynku o schody zewnętrzne, przebudowę podjazdu dla niepełnosprawnych oraz utwardzenia pod dojścia, dojazdy i parkingi.

SPOSÓB ODPROWADZANIA LUB OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

Odprowadzenie ścieków sanitarnych – do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Projektuje się nową nawierzchnię utwardzoną dla ruchu pieszego i jeźdnego wykonaną z kostki brukowej.

SPOSÓB DOSTĘPU DO DROGI PUBLICZNEJ

Działka posiada istniejący zjazd z drogi gminnej dz. nr 403/3.

PARAMETRY TECHNICZNE SIECI I URZĄDZEŃ UZBROJENIA TERENU

Budynek istniejący podłączony do sieci wewnętrznych – wodociągowej, kanalizacyjnej, elektrycznej.

UKSZTAŁTOWANIE TERENU I UKŁAD ZIELENI

Poziom posadowienia posadzki ($\pm 0,00$) bez zmian. Chodniki i ciągi jezdne o nawierzchni rozbiornalnej z kostki betonowej na podbudowie piaskowej stabilizowanej cementem. Projektuje się nowe wejście do budynku poprzez projektowane schody. Zaplanowano przebudowę istniejącego wjazdu dla niepełnosprawnych.

UZBROJENIE TERENU

Projektuje się przyłącze wody – według oddzielnego opracowania. Projektuje się odcinek przyłącza kanalizacji sanitarnej – według oddzielnego opracowania.

4. Zestawienie powierzchni zagospodarowania terenu

4.1. Stan istniejący

POWIERZCHNIA	Pow. [m ²]	Udział [%]
Powierzchnia zabudowy działki	705,07	14,73%
Powierzchnia utwardzenia	297,99	6,23%
Powierzchnia elementów zewnętrznych budynku	27,77	0,58%
Powierzchnia placu zabaw	78,86	1,65%
Powierzchnia biologicznie czynna	3676,33	76,81%
Powierzchnia całkowita działki: 442/2	4786	100%

4.2. Stan projektowany

POWIERZCHNIA	Pow. [m ²]	Udział [%]
Powierzchnia zabudowy działki	705,07	14,73%
Powierzchnia utwardzenia	547,24	11,43%
Powierzchnia elementów zewnętrznych budynku	39,97	0,70%
Powierzchnia placu zabaw	78,86	1,65%
Powierzchnia biologicznie czynna	3421,5	71,49%

Powierzchnia całkowita działki: 442/2	4786	100%
---------------------------------------	------	------

5. Pozostałe ustalenia

- Na przedmiotowym terenie nie występują żadne ograniczenia lub zakazy w zabudowie i zagospodarowaniu terenu wynikających z aktów prawa miejscowego.
- Teren objęty inwestycją nie jest wpisany do rejestru zabytków ani do gminnej ewidencji zabytków. Przedmiotowe zamierzenie budowlane nie jest zlokalizowane na obszarze objętym ochroną konserwatorską.
- Przedmiotowe zamierzenie budowlane nie znajduje się w granicach terenu górniczego.
- W nawiązaniu do Rozporządzenia Rady Ministra z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) planowaną inwestycję nie zaliczono do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla której sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko nie jest wymagane.

Na podstawie wykonanych analiz można stwierdzić brak istotnego wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze.

W systemie ekologicznych obszarów chronionych rejon będący przedmiotem opracowania nie znajduje się w granicach parków i rezerwatów przyrody oraz ich otulin, teren nie znajduje się w obszarze NATURA 2000.

Planowana inwestycja nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich, a także nie pogorszy warunków użytkowania sąsiednich nieruchomości.

Planowana inwestycja nie pozbawi dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej i ciepłej oraz ze środków łączności, a także dopływu światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

Nie projektuje się działań o charakterze rekultywacyjnym, ponieważ teren działki nie wykazuje cech degradacji spowodowanej nieprawidłowym użytkowaniem.

Masy ziemne powstałe podczas realizacji inwestycji, projektuje się zagospodarować w ramach własnej nieruchomości lub w sposób zgodny z przepisami.

W analizowanym obszarze nie występuje infrastruktura techniczna związana z celami ponadlokalnymi. Teren objęty inwestycją nie znajduje się w miejscowości uzdrowskiej, obszarze morskich portów i przystani, terenie zagrożonym osuwaniem się mas ziemnych, terenie górniczym, w parku narodowym, na terenie ochrony zasobów wodnych oraz ochrony ludzi i mienia przed powodzią, na terenie zamkniętym.

Przedmiotowa działka nie leży w strefie narażonej na niebezpieczeństwo powodzi lub osuwania się mas ziemnych.

6. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej

Funkcja użytkowa : środowiskowy dom samopomocy społecznej, dom dziennego pobytu, dla osób z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi dla maksymalnie 20 uczestników

Opracowaniem objęta kondygnacja parteru jako odrębna strefa pożarowa

Wysokość / liczba kondygnacji / powierzchnia :

Budynek z dwiema kondygnacjami nadziemnymi, 1 kondygnacja podziemna.

Budynek z wysokością 9,5 m – budynek niski.

Powierzchnia zabudowy dział : 705,07 m²

Powierzchnia zabudowy budynku: 407,80m²

Powierzchnia wewnętrzna budynku : 900 m²

Powierzchnia wewnętrzna części objętej opracowaniem : 323,95 m²

Kubatura : ok. 4000 m³

Kubatura części objętej opracowaniem : 1250 m³

Lokalizacja :

Budynki ze ścianami zewnętrznymi, które na powierzchni ponad 65% posiadają wymaganą klasę odporności ogniowej E 30, jak dla wymaganej klasy odporności pożarowej budynku .

Ściany i dach z elementów nie rozprzestrzeniających ognia.

Lokalizacja względem granic działek zabudowanych :

- odległość budynku od granic działek zgodna z decyzją o warunkach zabudowy i zapisami rozporządzenia o warunkach technicznych

- budynek ze ścianami zawierającymi otwory w odległości co najmniej 4 m od granic działki budowlanej.

W warunkach zabudowy nie wskazuje się na konieczność zwiększenia odległości minimalnych od granic działek z uwagi na planowaną lub istniejącą zabudowę na działkach sąsiednich.

Lokalizacja względem budynków sąsiednich : ponad 8 m

Przygotowanie budynku do działań ratowniczo – gaśniczych.

Zaopatrzenie w wodę do celów gaśniczych do zewnętrznego gaszenia pożaru : wymagane 10 dm³/s. Z jednego hydrantu DN 80 w odległości nie przekraczającej 75m, od chronionego budynku .

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe rozmieszcza się wzdłuż dróg i ulic oraz przy ich skrzyżowaniach, przy zachowaniu odległości:

- 1) od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi lub ulicy - do 15 m;
- 2) od chronionego obiektu budowlanego - do 75 m;
- 3) od ściany budynku - co najmniej 5 m.

Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego przeciwpożarowego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, dla średnicy nominalnej DN 80, powinna wynosić co najmniej 10 dm³/s.

Na etapie wykonawczym należy zweryfikować na podstawie prób i badań , wymaganych wydajności i ciśnień hydrantów zewnętrznych. W przypadku nie wystarczającej wydajności należy przewidzieć odpowiednie rozwiązania techniczne mające na celu uzupełnienie wymaganych wydajności.

Droga pożarowa , wymagana : Do budynku doprowadzona droga pożarowa w oparciu o drogi publiczne. Droga pożarowa zapewnia przejazd bez cofania.

Droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do strefy pożarowej. Dopuszczalny nacisk na oś co najmniej 100 kN (kiloniutonów). Najmniejszy promień zewnętrznego łuku drogi pożarowej wynosi co najmniej 11 m .

Budynek połączony z drogą pożarową, utwardzonym dojściem o szerokości minimalnej 1,5 m i długości nie większej niż 30 m.

Parametry pożarowe występujących substancji palnych :

Wypożyczenie i zastosowane materiały palne typowe dla tego typu budynku

i przyjętych funkcji użytkowych. W budynku nie zakłada się magazynowania lub przerobu materiałów niebezpiecznych pożarowo .

Pozostałe materiały palne występujące w budynku to:

- drewno i płyty drewnopochodne – temp. 300 0C,
- skóra i guma - temperatura zapalenia od 340 0C do 400 0C,
- tworzywa sztuczne - temperatura zapalenia od 200 0C do 400 0C.
- papier - temperatura zapalenia od 230 0C do 260 0C,
- tkaniny - temperatura zapalenia od 180 0C do 300 0C.

Przewidywana wielkość gęstości obciążenia ogniowego

Budynek, ze względu na funkcję jaka została w nich przyjęta, kwalifikuje się do właściwej kategorii zagrożenia ludzi. Z tego też względu dla tego budynku nie oblicza się gęstości obciążenia ogniowego.

Pomieszczenia gospodarcze posiadać będą gęstość obciążenia ogniowego zawartą w przedziale do 500 MJ/m².

Kategorię zagrożenia ludzi, przewidywaną liczbę osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach :

W strefie pożarowej objętej opracowaniem pomieszczenia przeznaczone głównie dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZL II.

Poszczególne pomieszczenia z zagospodarowaniem pomieszczeń umożliwiającym przebywanie do 30 osób o ograniczonej zdolności poruszania się.

Sala wielofunkcyjna z zagospodarowaniem umożliwiającym przebywanie ponad 30 osób.

W części budynku poza opracowaniem pomieszczenia mieszkalne oraz komórki lokatorskie zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

W strefie objętej opracowaniem przebywanie do 40 osób.

W budynku przebywanie do 50 osób jednocześnie.

Pomieszczenia gospodarcze, techniczne, magazynowe, higienicznosanitarne nie przeznaczone na pobyt ludzi.

Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

Przyjęta funkcja dla budynku nie przewiduje użytkowania substancji mogących powodować występowanie w nim stref zagrożenia wybuchem.

Podział na strefy pożarowe :

Budynek podzielony na dwie strefy pożarowe:

Strefa pożarowa SPI obejmująca zakresem kondygnację parteru poza klatką schodową, zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL II. Powierzchnia wewnętrzna strefy pożarowej 323,95 m², nie przekracza dopuszczalnej powierzchni.

Strefa pożarowa SPI obejmująca zakresem kondygnację podziemną, piętro oraz klatkę schodową, zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV. Powierzchnia wewnętrzna strefy pożarowej ok. 580 m², nie przekracza dopuszczalnej powierzchni.

Dopuszczalna klasa odporności pożarowej strefy pożarowej objętej opracowaniem : „D” dopuszczalna § 212 ust. 3 WT .

Elementy konstrukcyjne i ich klasa odporności ogniowej :

- Główna konstrukcja nośna spełnia wymagania klasy odporności ogniowej R 30 w części nadziemnej, w części podziemnej R60;
- Strop nad kondygnacją podziemną spełnia wymagania klasy odporności ogniowej REI60
- Strop nad kondygnacją parteru spełnia wymagania klasy odporności ogniowej REI 60,
- Ściany zewnętrzne spełniają wymagania klasy odporności ogniowej E 30 (o↔i) na powierzchni ponad 65 % powierzchni ścian, dotyczy pasów międzykondygnacyjnych o wysokości co najmniej 0,8 m,
- Ściany wewnętrzne spełniają wymagania nie rozprzestrzeniające ognia , jako obudowy poziomych dróg ewakuacyjnych projektowane EI15,
- Konstrukcja dachu – poza opracowaniem
- Przekrycie dachu – poza opracowaniem

Dla projektowanej klasy „D” odporności pożarowej jego elementy zaprojektowano wg ustaleń instrukcji eurokodów PN-EN 1992-1-2 oraz PN-EN 1996-1-2 , dla ścian murowanych i słupów oraz stropów żelbetowych.

Konstrukcja budynku jako nie rozprzestrzeniająca ognia.

Elementy budynku określone, jako nierozprzestrzeniające ognia, powinny spełniać, wymagania zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia WT / Dz.U z 2022 nr 1225/.

W przypadku ścian zewnętrznych budynku, w tym z ociepleniem i okładziną zewnętrzną lub tylko z okładziną zewnętrzną, przez elementy budynku:

nierozprzestrzeniające ognia - rozumie się elementy budynku nierozprzestrzeniające ognia zarówno przy działaniu ognia wewnątrz, jak i od zewnątrz budynku,

Elementy oddzielenia przeciwpożarowych :

- Ściany wewnętrzne pomiędzy strefami pożarowymi o klasie odporności ogniowej REI 60, występujące zamknięcia EI 30
- Strop nad kondygnacją podziemną jako oddzielenia przeciwpożarowe o klasie odporności ogniowej REI 60
- Strop nad parterem jako oddzielenia przeciwpożarowe o klasie odporności ogniowej REI 60

Ściany i stropy stanowiące elementy oddzielenia przeciwpożarowego powinny być wykonane z materiałów niepalnych, a występujące w nich otwory – obudowane przedsiódkami przeciwpożarowymi lub zamykane za pomocą drzwi przeciwpożarowych bądź innego zamknięcia przeciwpożarowego.

Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego należy wysunąć na co najmniej 0,3 m poza lico ściany zewnętrznej budynku lub na całej wysokości ściany zewnętrznej zastosować pionowy pas z materiału niepalnego o szerokości co najmniej 2 m i klasie odporności ogniowej E I 60.

Poszczególne elementy oddzielenia przeciwpożarowych z własnymi niezależnymi układami konstrukcyjnymi, gwarantujące samodzielne funkcjonowanie w warunkach pożarowych i zabezpieczone przed wzajemnym oddziaływaniem w warunkach pożarowych / naruszenie jednego układu konstrukcyjnego nie powoduje uszkodzenia drugiego /

Ewentualne przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego powinny mieć klasę odporności ogniowej, wymaganą dla danego elementu oddzielenia przeciwpożarowego.

Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne w miejscu przejścia przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego powinny być wyposażone w przeciwpożarowe kłapy odcinające o klasie odporności ogniowej równej klasie odporności ogniowej elementu oddzielenia przeciwpożarowego z uwagi na szczelność ogniową, izolacyjność ogniową i dymoszczelność EIS 60 wymaganą dla danego elementu oddzielenia przeciwpożarowego lub być obudowane w strefie której nie obsługują w klasie odporności ogniowej EIS 60, elementu oddzielenia przeciwpożarowego.

Wyjątek mogą stanowić pojedyncze rury instalacji wodnych, kanalizacyjnych i ogrzewczych przeprowadzone przez ściany i stropy do pomieszczeń higieniczno- sanitarnych (§ 234 ust.2 [1]).

W ścianie oddzielenia przeciwpożarowego łączna powierzchnia otworów, o których mowa wyżej, nie przekracza 15% powierzchni ściany, oraz do 10 % wypełnienia materiałem przepuszczającym światło a w stropie oddzielenia przeciwpożarowego – 0,5% powierzchni stropu.

Ewakuacja.

Zapewnia się ewakuację z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi .

Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń gdzie ewakuacja ponad 3 osób o szerokości 0,9m (do 3 osób o szerokości co najmniej 0,8 m) światło ościeżnicy po otwarciu skrzydła drzwiowego pod kątem 90 st. Wysokość drzwi ewakuacyjnych w świetle ościeżnicy co najmniej 2,0m. Drzwi dwuskrzydłowe z co najmniej jednym skrzydłem nie blokowym o szerokości 0,9m.

Poszczególne pomieszczenia z zagospodarowaniem umożliwiającym przebywanie do 30 osób jednocześnie i zapewniona jest ewakuacja pojedynczymi wyjściami ewakuacyjnymi.

Z pomieszczenia Sali wielofunkcyjnej, której zagospodarowanie umożliwia przebywanie ponad 30 osób zapewniono dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie o co najmniej 5 m.

Drzwi z pomieszczeń dla ponad 6 osób o ograniczonej zdolności poruszania się otwierane na zewnątrz pomieszczeń.

Poziome drogi ewakuacyjne o szerokości minimalnej 1,2 m, przewidziane do ewakuacji do 30 osób. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób

Drzwi z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne po całkowitym otwarciu, nie zwężają szerokości dróg ewakuacyjnych lub będą wyposażone w samozamykacze.

Korytarze ewakuacyjne o wysokości co najmniej 2,2m przy dopuszczalnym lokalnym obniżeniu tej wysokości do 2,0m na odcinku nie przekraczającym 1,5m w odstępach co najmniej 10m.

Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych w klasie odporności ogniowej EI 15.

Długość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach ZL, nie przekracza dopuszczalnych 40m. Ewakuacja prowadzona łącznie poprzez nie więcej niż trzy pomieszczenia. Szerokość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach co najmniej 0,9m.

Długość dojścia w budynku zakwalifikowanego do ZL II nie przekracza 10 m

w jednym kierunku ewakuacji.

Drzwi z budynku otwierane na zewnątrz.

Drzwi ewakuacyjne z budynku o szerokości w świetle co najmniej 1,2 m z jednym nie blokowanym skrzydłem drzwiowym o szerokości nie mniejszej niż 0,9m .

Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń na zewnątrz budynku o szerokości w świetle co najmniej 0,9 m.

Schody zewnętrzne o szerokości co najmniej 1,2 m. Liczba stopni w jednym biegu nie przekracza 10. Szerokość stopni schodów zewnętrznych przy głównym wejściu do budynku wynosi co najmniej 0,35 m.

Oświetlenie ewakuacyjne : wymagane na poziomych drogach ewakuacyjnych.

W pomieszczeniach nie występują czynniki mogące w przypadku zaniku napięcia spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska,

a także znaczne straty materialne. Pomieszczenia nie wymagają oświetlenia ewakuacyjnego i bezpieczeństwa.

Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 godziny od zaniku oświetlenia podstawowego.

Budynek oznakować zgodnie z Polskimi Normami

Wymagania dla elementów wystroju wewnątrz i wyposażenia stałego

W strefach pożarowych ZL stosowanie do wykończenia wewnątrz materiałów i wyrobów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

W związku z powyższym, należy stosować wyłącznie materiały klasyfikowane jako: niepalne oraz palne niezapalne i trudno zapalne, a w zakresie reakcji na ogień zgodnie z PN-EN 13501-1: 2008 klasyfikowane, jako: A1, A2, B, C z indeksem s1 i s2 oraz D indeksem s1.

W/w wymagania dotyczą również mebli stanowiących wyposażenie dróg komunikacyjnych. Wykładziny dywanowe i inne wyroby stanowiące posadzki podłogowe powinny posiadać klasę reakcji na ogień: A1fl; A2fl-s1; A2fl-s2; Bfl-s1; Bfl-s2; Cfl-s1; Cfl-s2.

Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

Palne elementy wystroju wnętrza budynku, przez które lub obok których są prowadzone przewody ogrzewcze, wentylacyjne powinny być zabezpieczone przed możliwością zapalenia lub zwęglenia elementów wystroju.

W pomieszczeniach, gospodarczych, stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrza oraz wykładzin podłogowych jest zabronione.

W przypadku stosowania materiałów wykończeniowych luźno zwisających, w szczególności w kurtynach, zasłonach, draperiach, kotarach oraz żaluzjach, za łatwo zapalne uważa się materiały, których właściwości określone w badaniach zgodnych z Polskimi Normami odnoszącymi się do zapalności i rozprzestrzeniania płomienia przez wyroby włókiennicze, nie spełniają co najmniej jednego z kryteriów:

- 1) $t_i \geq 4s$,
- 2) $t_s \leq 30s$,
- 3) nie następuje przepalenie trzeciej nitki,
- 4) nie występują płonące krople.

Stosowanie w pomieszczeniach ZL II, magazynowych i produkcyjnych łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrza oraz wykładzin podłogowych jest zabronione.

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe.

Hydranty 25. – wymagane w strefie pożarowej objętej opracowaniem

W budynku wymagane hydranty wewnętrzne z węzłem półsztywnym o nominalnej średnicy węża 25 mm obejmujący swoim zasięgiem całą chronioną strefę. Hydranty wewnętrzne muszą spełniać wymagania Polskich Norm.

Zawory odcinające hydrantów powinny być umieszczone na wysokości $1,35 \pm 0,1$ m od poziomu podłogi. Minimalna wydajność poboru wody mierzona na wylocie prądownicy powinna wynosić dla hydrantu: 25: 1,0 dm³/s.

Przewody zasilające instalacji wodociągowej przeciwpożarowej muszą być wykonane:

- 1) jako piony w klatkach schodowych lub przy klatkach schodowych;
- 2) jako przewody rozprowadzające, jeżeli zachodzi taka potrzeba, na kondygnacjach budynków wielokondygnacyjnych.

Przewody instalacji, z której pobiera się wodę do gaszenia pożaru, wykonane z materiałów palnych, powinny być obudowane ze wszystkich stron osłonami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60.

Średnice nominalne przewodów zasilających, w milimetrach, na których instaluje się hydranty wewnętrzne, powinny wynosić co najmniej

DN 25 – dla hydrantów 25.

Zasięg hydrantów wewnętrznych w poziomie obejmuje całą powierzchnię chronionego budynku, strefy pożarowej lub pomieszczenia, z uwzględnieniem:

- 1) długości odcinka węża hydrantu wewnętrznego określonej w normach,
- 2) efektywnego zasięgu rzutu prądów gaśniczych: 10 m .

Ciśnienie na zaworze odcinającym hydrantu wewnętrznego powinno zapewniać wydajność określoną dla danego rodzaju hydrantu wewnętrznego, z uwzględnieniem zastosowanej średnicy dyszy prądownicy, i być nie mniejsze niż 0,2 MPa.

Maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej na zaworze odcinającym nie powinno przekraczać 1,2 Mpa .

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa powinna zapewniać możliwość jednoczesnego poboru wody na jednej kondygnacji budynku lub w jednej strefie pożarowej z dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych;

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa zasilana z zewnętrznej sieci wodociągowej

Instalacja odgromowa – wymagana wg odrębnego projektu branżowego

przeciwpożarowy wyłącznik prądu :

W budynku wymagany Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Zgodnie z ustaleniami §183. ust.2.rozp./4/ przeciwpożarowy wyłącznik prądu winien zapewnić wyłączenie dopływu prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Zgodnie z ustaleniami §183.ust.3.rozp./4/ przeciwpożarowy wyłącznik prądu umieszczony w obrębie holu wejściowego do budynku w pobliżu głównego wejścia do budynku i odpowiednio oznakowany.

Odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem nie może spowodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej w tym np. zespołu prądotwórczego lub UPS , za wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne ewakuacyjne, jeżeli będzie zasilane z tego zespołu. Odcięcie przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu napięcia w budynku [rozdzielni] winno zapewnić brak napięcia na kablu zasilającym RGNN w budynku celem zapewnienia bezpieczeństwa dla ratowników przez wyeliminowanie porażenia prądem elektrycznym przez odcinek kabla mogącego być pod napięciem w budynku.

PWP składa się z następujących elementów :

- Urządzenia wykonawczego,

Aparat wykonawczy PWP, którym zazwyczaj jest rozłącznik lub wyłącznik stanowiący element mechanicznego odłączenia dopływu energii elektrycznej do budynku.

- Urządzenia uruchamiającego,

Przycisk sterowania zdalnego PWP pozwala na podanie sygnału łącznikiem mono lub bistabilnym do automatyki PWP lub bezpośrednio na cewkę urządzenia wykonawczego PWP. Sygnalizacja stanu PWP następuje poprzez diody w urządzeniu uruchamiającym (dioda czerwona – wyłącznik załączony – obiekt pod napięciem, dioda zielona – wyłącznik otwarty – zasilanie obiektu wyłączone).

- Urządzenia sygnalizującego,

Sygnalizator optyczny wskazujący jednoznacznie o wyłączeniu zasilania na budynku poprzez świecenie ciągle, sterowany za pośrednictwem automatyki PWP lub bezpośrednio ze styków krańcowych urządzenia wykonawczego PWP

Urządzenie uruchamiające powoduje że naciśnięcie przycisku spowoduje wyłączenie urządzenia wykonawczego i w rezultacie wyłączenie napięcia zasilającego budynek. Natomiast urządzenie sygnalizacyjne w postaci sygnalizatora LED sterowane jest

z wyjść modułu lub bezpośrednio ze styków krańcowych urządzenia wyłączającego odzwierciedlając stan samego urządzenia wyłączającego.

Urządzenia uruchamiające i sygnalizujące należy łączyć z urządzeniem wykonawczym przewodami typu HDGs PH90.

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne .

Oświetlenie ewakuacyjne – projektowane na drogach ewakuacyjnych w strefie pożarowej objętej opracowaniem

Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 godzinę od zaniku oświetlenia podstawowego.

Oświetlenie ewakuacyjne należy wykonywać zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymagań w tym zakresie. W tym PN EN-1838 oraz PN EN 50172 , w szczególności: aby osiągnąć wymaganą widoczność opraw, będą one montowane nad wszystkimi wyjściami awaryjnymi i wzdłuż dróg ewakuacyjnych, co najmniej na wysokości 2 m od podłogi, znaki przy wszystkich wyjściach ewakuacyjnych i przy wszystkich wyjściach wzdłuż dróg ewakuacyjnych, będą oświetlone albo podświetlone, zgodnie z Polskimi Normami (PN-92/N-01256 lub PN-ISO 7010), gdzie określono rodzaj i kształt znaków ewakuacyjnych; w każdym miejscu drogi ewakuacyjnej będzie widoczny co najmniej jeden znak ewakuacyjny, tam, gdzie wyjście ewakuacyjne nie jest bezpośrednio widoczne, zostaną zabudowane dodatkowe oprawy wskazujące drogę do tego wyjścia, oprawy ewakuacyjne odpowiadające normie PN EN 60 598-2-22:2001, będą zabudowane przy każdych drzwiach wyjściowych oraz tam, gdzie jest to nieodzowne dla uwidocznienia miejsc potencjalnie niebezpiecznych, a także i tam, gdzie znajdują się urządzenia bezpieczeństwa; do miejsc, które szczególnie należy oświetlić zaliczono:

- a) każde drzwi wyjściowe używane w czasie awarii,
- b) miejsca zmiany poziomu lub kierunku drogi ewakuacyjnej,
- c) każde skrzyżowanie drogi ewakuacyjnej z korytarzem,
- d) miejsca w pobliżu ostatniego wyjścia i poza nim, na zewnątrz obiektu,
- e) miejsca na powierzchni urządzeń przeciwpożarowych, punktów pierwszej pomocy medycznej,

f) miejsca na powierzchni przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz przy urządzeniach służących do sygnalizacji zagrożenia (np. przycisk pożarowy).

Natężenie oświetlenia na drodze ewakuacyjnej o szerokości do 2 m, mierzone w jej osi przy podłodze, nie będzie niższe niż 1lux; w miejscach wymienionych powyżej w pkt. „e” i „f” natężenie oświetlenia będzie wynosić co najmniej 5 lux; w obszarze środkowym drogi ewakuacyjnej, który jest nie mniejszy niż połowa szerokości tej drogi, natężenie oświetlenia nie zmniejszy się więcej niż o 50%;

Stosunek maksymalnego do minimalnego natężenia oświetlenia na drodze ewakuacyjnej nie będzie większy niż 40 : 1 (aby wyeliminować zjawisko olśnienia przykrego), minimalny czas działania oświetlenia ewakuacyjnego na drogach ewakuacyjnych wynosi 1 godzinę, oświetlenie na drogach ewakuacyjnych osiągnie wartość 50% założonego natężenia oświetlenia po 5 s, a pełne natężenie oświetlenia po 60 s od załączenia, oświetlenie na drogach ewakuacyjnych załączy się w czasie nie dłuższym niż 2s po zaniku innych rodzajów oświetlenia elektrycznego, wszystkie urządzenia, zarówno przez swoją konstrukcję, jak i sposób montażu, będą posiadać odporność na oddziaływanie ognia w odpowiednio długim czasie, zastosowano środki ochrony przeciwporażeniowej, które nie powodują samoczynnego wyłączania w przypadku pierwszego uszkodzenia (układ IT), urządzenia będą tak zainstalowane, aby ułatwić wykonywanie okresowych testów funkcjonalnych .

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne / uruchamianie automatycznie po zaniku dopływu energii elektrycznej do oświetlenia podstawowego/

Zgodnie z rozporządzeniem ministra rodziny, pracy i polityki społecznej z dnia 9 stycznia 2025 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej domu pomocy społecznej przeznaczonego dla nie więcej niż 10 mieszkańców, w którym personel domu jest stale obecny, dopuszcza się jego wyposażenie w autonomiczne czujki dymu zamiast w system sygnalizacji pożarowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c tiret drugie. Autonomiczne czujki dymu powinny obejmować wszystkie pomieszczenia,

z wyjątkiem pomieszczeń niewymagających ochrony za pomocą automatycznego wykrywania pożaru – z uwagi na niskie ryzyko pożarowe

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia ich do użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania .

Wyposażenie obiektu w gaśnice :

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni wewnętrznej.

Szczegóły wyposażenia ilościowego i jakościowego powinny być zawarte w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych,

a w szczególności: wentylacyjnej, ogrzewczej, gazowej, elektroenergetycznej, odgromowej

Elektroenergetycznej :

Urządzenia winny być dostosowane do funkcji i przeznaczenia obiektu tak , aby spełniały one wymagania warunków technicznych określonych w Polskich Normach i przepisach szczególnych .

Zapewnia się zasilanie rezerwowe dla urządzeń przeciwpożarowych . Szczegóły w Projekcie Technicznym .

Zasilanie rozdzielnic pożarowej powinno zapewniać ciągłość dostawy energii elektrycznej podczas pożaru, prowadzone oddzielnym obwodem bezpośrednio z głównego przyłącza kablowego do pomieszczenia strefy pożarowej przeciwpożarowa rozdzielnia elektryczna, kablem PH 90/E 90 odpornym na działanie wody lub chronionym od działania wody, z pominięciem innych obwodów w tym głównej rozdzielni elektrycznej.

Przewody zasilające rozdzielnicę pożarową, należy przyłączać sprzed przeciwpożarowego wyłącznika prądu / po stronie zasilania instalacji wyłącznika pożarowego / aparatu wykonawczego przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

Przewody i kable elektryczne w obwodach urządzeń alarmu pożaru, oświetlenia awaryjnego i łączności powinny mieć klasę PH odpowiednią do czasu wymaganego do działania tych urządzeń, zgodnie z wymaganiami Polskiej Normy dotyczącej metody badań palności cienkich przewodów i kabli bez ochrony specjalnej stosowanych w obwodach zabezpieczających.

W przypadku projektowania ogniw fotowoltaicznych na budynku, warunki wykonania według odrębnego opracowania , które wymaga odrębnego zaopiniowania rozwiązań w zakresie zgodności z wymaganymi ochrony przeciwpożarowej.

wentylacyjnej :

Przewody wentylacyjne powinny być wykonane z materiałów niepalnych, a palne izolacje cieplne i akustyczne oraz inne palne okładziny przewodów wentylacyjnych mogą być stosowane tylko na zewnętrznej ich powierzchni w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie ognia. Drzwiczki rewizyjne stosowane w kanałach i przewodach wentylacyjnych powinny być wykonane z materiałów niepalnych.

grzewczej: co. z pompy ciepła

Instalacje i urządzenia techniczne.

Winny być dostosowane do funkcji i przeznaczenia obiektu tak , aby spełniały one wymagania warunków technicznych określonych w Polskich Normach i przepisach szczególnych .

Projekt Techniczny:

- o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 roku w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. 2022r., poz. 1679, z późniejszymi zmianami), zostanie opracowany przed rozpoczęciem robót budowlanych, w szczególności tj.:

- 1) będzie zawierać warunki ochrony przeciwpożarowej dla inwestycji wg opracowanego projektu zagospodarowania terenu i projektu architektoniczno – budowlanego,
- 2) przedstawi rozwiązania techniczne ochrony przeciwpożarowej wg obowiązujących przepisów oraz norm dla projektowanych i wymaganych według scenariusza pożarowego, instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz budowlanych,
- 3) zostanie uzgodniony pod względem ochrony przeciwpożarowej z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

7. Inne niezbędne dane wynikające ze specyfiki, charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego lub robót budowlanych

Projektuje się przebudowę, rozbudowę o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D. Budynek jest podpiwniczony, z poddaszem użytkowym z funkcją mieszkalną (poza zakresem opracowania), kryty dachem czterospadowym. Konstrukcja budynku tradycyjna murowana. Posadowienie budynku bezpośrednie.

8. Obszar oddziaływania obiektu

Obszar oddziaływania na działki sąsiednie wychodzi poza granicę działki 442/2. Planowana inwestycja nie spowoduje zagrożenia dla środowiska, higieny, zdrowia jego użytkowników i najbliższego otoczenia, nie ogranicza przez projektowany obiekt dopływu światła słonecznego na działkach sąsiednich.

Zakres wpływu planowanej inwestycji na działki sąsiednie przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nr działki	Zakres ograniczenia	Uzgodnienie/zgoda
1.	441/2	Budynek zwrócony ścianą z oknami i drzwiami w stronę tej granicy – 4 m	Warunek spełniony – 45,74 m
2.	439/1	Budynek zwrócony ścianą z oknami i drzwiami w stronę tej granicy – 4 m	Warunek spełniony – 45,39 m
3.	443	Budynek zwrócony ścianą z oknami i drzwiami w stronę tej granicy – 4 m	Warunek spełniony – 36,21 m
4.	437	Odległość od drogi gminnej – 6 m	Warunek spełniony – 11,54 m
5.	403/3	Odległość od drogi gminnej – 6 m	Warunek spełniony – 6,27 m
6.	446	Budynek zwrócony ścianą z oknami i drzwiami w stronę tej granicy – 4 m	Warunek spełniony – 7,78 m
7.	442/1	Budynek zwrócony ścianą z oknami i drzwiami w stronę tej granicy – 4 m	Warunek spełniony – 21,42 m

Projektowane uzbrojenie działki nie ogranicza możliwości zabudowy działek sąsiednich.

mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki
nr uprawnień: 102/POOKK/V/2019

Projekt zagospodarowania terenu

SKALA 1:500

LEGENDA:

- 1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14
- Istniejący budynek objęty opracowaniem - 407,80 m²

- Istniejące budynki poza opracowaniem

- Istniejące części zewnętrzne budynku

- Projektowana rampa dla niepełnosprawnych

- Projektowane schody zewnętrzne

- Projektowane utwardzenia pod ciągi piesze

- Projektowane utwardzenia pod ciąg jezdny

- Projektowane 6 miejsc postojowych

- Projektowane 3 miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych z niebieskiej kostki brukowej

- Istniejące utwardzenia

- Istniejący plac zabaw (nawierzchnia z piasku)

- Istniejące miejsce gromadzenia odpadów

- Zielen

- Droga pożarowa - istniejąca

- Istniejące wejścia do budynku

- Istniejący wjazd na działkę

- Zakres opracowania (A-H)

- Istniejące hydranty

- istn. odcinek przyłącza kan. sanitarnej PVCØ160

- proj. przyłącze wody PE-HDØ63 wg odrębnego opracowania

- proj. zasuwa DN50 wg odrębnego opracowania

UWAGA:
W związku z brakiem danych na temat rzędnych dna istniejącego przewodu kanalizacji sanitarnej, przed rozpoczęciem robót wykonawczych na trasie przyłącza kanalizacji sanitarnej należy sprawdzić czy założona rzędna przewodu kanalizacji sanitarnej jest poprawna.
W przypadku wystąpienia innej rzędnej oraz innego spadku niż założony, należy dostosować układ rzędnych przyłącza instalacji kanalizacji sanitarnej do nowych warunków.

Sporządzono na kopii mapy zasadniczej nr GE.6642.1196.2025_2202_CL1

<div>CONCRETE</div> <div>pracownia projektów budowlanych</div>			Data opracowania: 7 lipca 2025 r.	
Inwestor: Gmina Czersk ul. Kościuszki 27 89-650 Czersk			branża: Zagospodarowanie	
Nazwa inwestycji: Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D			Adres inwestycji: Krzyż 12 89-642 Krzyż dz. nr 442/2, obręb Krzyż gmina Czersk	
Projektant:		Nr uprawnień:	Podpis:	
spec. architektury mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki		102/POOKK/V/2019		
spec. architektury - asystent inż. arch. Magdalena Zmuda Trzebiatowska				
spec. konstrukcji mgr inż. Ewa Zagórzańska		POM/0353/POOK/12		
spec. branży sanitarnej mgr inż. Anna Roman- Piotrowska		POM/0164/POOS/06		
spec. branży elektrycznej mgr inż. Piotr Formela		POM/0176/PWBE/22		
Nazwa rysunku: SZKIC SYTUACYJNY			skala:	Nr rys:
			1 : 500	Z-1

BILANS TERENU DZIAŁKI				
L.p	Nazwa	pow. [m2]	udział [%]	
1	Powierzchnia zabudowy	705,07	14.73	
2	Powierzchnia utwardzeń	547,24	11.43	
3	Powierzchnia placu zabaw	78,86	1.65	
4	Powierzchnia elementów zewnętrznych budynku	39,97	0.84	
5	Powierzchnia biologicznie czynna	3421,5	71.49	
	Powierzchnia działki 442/2	4786,00	100.14	

II. OPIS ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

INWESTOR		Gmina Czersk ul. Kościuszki 27 89-650 Czersk			
NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO		Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D			
ADRES I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO		Miejscowość: Krzyż Kategoria obiektu budowlanego: XI			
POZOSTAŁE DANE ADRESOWE		Nazwa jednostki ewidencyjnej: Czersk Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: 0008 Krzyż Numer działki ewidencyjnej: 442/2			
ZESPÓŁ AUTORSKI	IMIĘ I NAZWISKO	SPECJALNOŚĆ I NUMER UPRAWNIENÍ BUDOWLANYCH	ZAKRES OPRACOWANIA	DATA OPRACOWANIA	PODPIS
Projektant	mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki	do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr uprawnień: 102/POOKK/V/2019	Architektura	7 lipca 2025 r.	
Asystent proj.	inż. arch. Magdalena Żmuda Trzebiatowska		Architektura	7 lipca 2025 r.	

CZĘŚĆ OPISOWA

1. Opis architektoniczno-budowlany

1.1. Przedmiot zamierzenia budowlanego

Przedmiotem opracowania jest projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt zagospodarowania terenu dla przebudowy, rozbudowy o schody zewnętrzne i zmiany sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D. Inwestycja zlokalizowana będzie na terenie działki nr 442/2, obręb 0008– Krzyż.

1.2. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy

Projektuje się przebudowę, rozbudowę o schody zewnętrzne i zmiany sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku. Powstaną nowo wydzielone pomieszczenia. Dla uczestników zaplanowano salę wielofunkcyjną z wyjściem na zewnątrz podzieloną na pracownię rękodzielniczą oraz kulinarną z aneksem kuchennym, wydzielona zostanie również pracownia stolarska, sala terapii ruchowej z szatnią oraz łazienką, pokój wyciszeni, gabinet psychologa/logopedy, gabinet pielęgniarstwa, biuro, toalety dla uczestników, pomieszczenie socjalne z toaletą dla personelu, zmywalnia, rozdzielnia posiłków, wiatrołap. Czas pobytu 8h dziennie.

W budynku zaplanowano rozdzielnię posiłków z której posiłki dostarczane w szczelnych pojemnikach w formie cateringu i rozdzielane przez okienko podawcze, z możliwością wydania półproduktów do pracowni kulinarnej, w której uczestnicy przygotowują posiłek w ramach treningu kulinarnego. Brudne naczynia będą znoszone do zmywalni i tam myte i wyparzane. Resztki posiłków przechowywane w szczelnych pojemnikach i w nich wynoszone komunikacją ogólną. Odbiór resztek pokarmowych zgodnie z podpisaną umową na świadczenie takich usług. Budynek pozbawiony jest barier architektonicznych.

Dom typu D przeznaczony jest dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Zaprojektowane rozwiązania zapewniają dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zganie z § 18. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy społecznej: Standard usług w domu uważa się za spełniony, jeżeli obiekt, w którym usługi są świadczone, spełnia następujące warunki:

- 1) jest usytuowany w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestników zajęć.
- 2) powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi nie mniej niż 8 m²;
- 3) jest pozbawiony barier architektonicznych,
- 4) jest wyposażony w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym;
- 5) znajdują się w nim pomieszczenia wyposażone w meble i sprzęty niezbędne do prowadzonych w nich zajęć, w tym:
  - a) sala ogólna umożliwiająca spotkanie się uczestników zajęć i ich rodzin,
  - b) co najmniej dwa wielofunkcyjne pomieszczenia do prowadzenia działalności wspierającej, aktywizującej i rehabilitacyjnej, między innymi w formie treningów.
  - c) pokój do indywidualnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego lub logopedycznego, pełniący ponadto funkcję pokoju wyciszenia, przy czym w domach, w których uczestnikami są osoby ze spektrum autyzmu w liczbie przekraczającej 3 osoby, pokój wyciszeń stanowi odrębne pomieszczenie,
  - d) wydzielone pomieszczenie kuchenne z niezbędnymi urządzeniami i sprzętem gospodarstwa domowego, pełniące funkcję pracowni kulinarnej.
  - e) jadalnia mogąca ponadto pełnić funkcję klubu lub sali aktywizacji i terapii zajęciowej lub pomieszczenia do terapii ruchowej.
  - f) łazienka wyposażona w natrysk lub wannę,
  - g) co najmniej dwie toalety, osobno dla kobiet i mężczyzn (zalecana jest jedna toaleta dla nie więcej niż 10 uczestników) oraz toaleta dla personelu.
- 6) jest wyposażony w sprzęty odpowiednie do realizacji zadań wspierająco-aktywizujących

a) sprzęt do treningu samoobsługi i zaradności życiowej, w tym pralkę automatyczną, żelazko, deskę do prasowania, suszarkę do włosów i inne sprzęty w zależności od rodzaju prowadzonej terapii, a także sprzęt sportowo-rekreacyjny,

b) sprzęt komputerowy i muzyczny, tv-audio-video,

7) w przypadku zapewniania miejsc całodobowego pobytu posiada pomieszczenia jedno- lub dwuosobowe z aneksem kuchennym, łazienką i toaletą lub z dostępem do kuchni, łazienki i toalety, w tym:

a) pokoje: jednoosobowe nie mniejsze niż 9 m², osobę, wyposażone w dwuosobowe nie mniejsze niż 6 m² na osobę, wyposażone w:

- łóżko lub tapczan z pościelą,
- szafkę przyłóżkową,
- szafę na ubrania,
- krzesło lub fotel,
- stolik,
- sprzęt RTV lub dostęp do sprzętu,

b) aneks kuchenny wyposażony w:

- zlew,
- kuchenkę do przygotowania posiłku,
- lodówkę,
- sprzęty niezbędne do przygotowania i spożywania posiłków.

§ 18a. [Sala ogólna]

Sala ogólna umożliwiająca spotkanie się uczestników zajęć i ich rodzin może pełnić funkcję sali aktywizacji i terapii zajęciowej lub pomieszczenia do terapii ruchowej.

1.3. Układ przestrzenny oraz forma architektoniczna

Budynek podpiwniczony, z dwiema kondygnacjami nadziemnymi. Dach skośny czterospadowy. Budynek o bryle na planie prostokąta. Przebudowę budynku jako układ funkcjonalny i przestrzenny ustrój konstrukcyjny oraz rozwiązania techniczne i materiałowe elementów budowlanych zaprojektowane są w sposób odpowiadający wymaganiom wynikającym z jego usytuowania i przeznaczenia. Zaprojektowano z uwzględnieniem podstawowych wymagań budynku środowiskowego domu samopomocy społecznej dotyczących bezpieczeństwa użytkowania, bezpieczeństwa konstrukcji, bezpieczeństwa pożarowego, odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, ochrony środowiska oraz ochrony przed hałasem i dźwiękiem. Zaprojektowano warunki użytkowe odpowiadające przeznaczeniu obiektu w szczególności w zakresie oświetlenia, ogrzewania i wentylacji.

1.4. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego

Istniejący budynek:

- powierzchnia zabudowy budynku objętego opracowaniem: 407,80m²;
- powierzchnia użytkowa w zakresie parteru: 323,95m²;
- długość: 28,35m;
- szerokość: 14,35m;
- kubatura brutto: 3268,47m³;
- max. wysokość budynku: 9,50m;
- liczba kondygnacji nadziemnych: 2;
- liczba kondygnacji podziemnych: 1;
- wysokość pomieszczeń: 3,45m, 3,70m;
- technologia: tradycyjna;
- funkcja: środowiskowy dom samopomocy społecznej;

ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ

Zestawienie pomieszczeń		
Numer	Nazwa	Powierzchnia
1	Wiatrołap	3,37 m ²
2	Szatnia	16,03 m ²
3	Gabinet pielęgniarstwa	12,05 m ²
4	Biuro	9,52 m ²
5	Gabinet psychologa/ logopedy	8,70 m ²
6	Pokój wyciszeń	27,78 m ²
7	Sala terapii ruchowej	29,64 m ²
8	Szatnia	5,27 m ²
9	Łazienka	5,58 m ²
10	Pom. socjalne	10,12 m ²
11	Toaleta dla personelu	1,73 m ²
12	Klatka schodowa	10,19 m ²
13	Zmywalnia	4,15 m ²
14	Rozdzielnia posiłków	7,41 m ²
15	Sala wielofunkcyjna	90,62 m ²
17	Toaleta damska	4,89 m ²
18	Toaleta dla niepełnosprawnych	6,65 m ²
19	Przedśionek męski	5,93 m ²
20	Toaleta męska	8,63 m ²
21	Pom. gospodarcze	2,12 m ²
22	Pracownia stolarska	11,41 m ²
23	Komunikacja	19,32 m ²
24	Pom. techniczne	22,83 m ²
Suma ogólna: 23		

1.5. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia obiektu budowlanego
Nie dotyczy.

1.6. Informacja o liczbie lokali mieszkalnych i użytkowych
Nie dotyczy.

1.7. Informacja o liczbie lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych
Nie dotyczy.

1.8. Opis zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne
Zrealizowany obiekt będzie spełniał wymagania dostępności wymagane w instytucjach publicznych przede wszystkim:

- dostępności architektonicznej – zarówno korytarze powinny być wolne od barier i zapewniać możliwość poruszania się po nich między innymi osób na wózku, osób korzystających z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, osób starszych, a także osób z wózkami dziecięcymi, mających różne problemy z poruszaniem się (korytarze, ciągi pierwsze w budynku),

- dostępności cyfrowej – została kompleksowo uregulowana w ustawie o dostępności cyfrowej strony internetowej i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
- dostępności informacyjno-komunikacyjnej – zapewnienie informacji na temat tego, jakie zadania wykonuje dany podmiot w postaci nagrania w polskim języku migowym dla osób głuchych, informacji w tekście łatwym do czytania (ETR) - m.in dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, czy pliku odczytywalnego maszynowo, dzięki któremu taką informację może udzielić osoba niewidoma. Dostępność w tym zakresie to także umożliwienie komunikacji z podmiotem w taki sposób, jaki jest dogodny dla osoby ze szczególnymi potrzebami np. poprzez SMS czy przy użyciu usługi tłumaczenia migowego online.

1.9. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie

a) Zapotrzebowanie i jakości wody oraz ilości, jakości i sposobu odprowadzania ścieków oraz wód opadowych

Wody opadowe odprowadzane będą powierzchniowo - bez zmian.

b) Emisja zanieczyszczeń gazowych, w tym zapachów, pyłowych i płynnych, z podaniem ich rodzaju, ilości i zasięgu rozprzestrzeniania się

Prace związane z budową obiektu będą miały niewielki wpływ na zanieczyszczenie powietrza, a ewentualne emitowane zanieczyszczenia nie będą uciążliwe dla człowieka. Ich stężenie nie przekroczy standardów jakości środowiska.

c) Rodzaj i ilości wytwarzanych odpadów

Na działce znajduje się miejsce przeznaczone na pojemniki do czasowego gromadzenia odpadów – gromadzenie odpadów stałych po segregacji według grup asortymentowych w szczelnych pojemnikach; wywóz przez specjalistyczne przedsiębiorstwo.

d) Właściwości akustyczne oraz emisja drgań, a także promieniowania, w szczególności jonizującego, pola elektromagnetycznego i innych zakłóceń, z podaniem odpowiednich parametrów tych czynników i zasięgu ich rozprzestrzeniania się

Obiekt nie wprowadza emisji hałasów i wibracji.

Budynek zasilany jest prądem o niskim napięciu 0,4kV, co nie powoduje szkodliwego oddziaływania na środowisko w zakresie promieniowania elektromagnetycznego.

W obiekcie nie przewiduje się instalowania urządzeń emitujących promieniowanie jonizujące.

e) Wpływ obiektu budowlanego na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne

Budynek z uwagi na kontekst lokalizacyjny nie powoduje szczegółowego zacienienia otoczenia oraz nie powoduje naruszenia układów korzeniowych. Nie wprowadza także zakłócenia w ekologicznej charakterystyce powierzchni ziemi, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. Charakter użytkowania budynku nie wpływa negatywnie na zachowanie biologicznie czynnego terenu poza obrębem opracowania. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej nie będzie obiektem uciążliwym dla środowiska.

Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu nie będzie stanowić źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. Zastosowane rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne ograniczają negatywny wpływ na środowisko.

Nie projektuje się działań o charakterze rekultywacyjnym, ponieważ teren działki nie wykazuje cech degradacji spowodowanych nieprawidłowym użytkowaniem.

1.10. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło

Analizę przeprowadzono dla dwóch wariantów ogrzewania:

- 1) Projektowany - ogrzewanie pompą ciepła woda-powietrze z odzyskiem ciepła z systemu wentylacji
- 2) Alternatywny - ogrzewanie centralne za pomocą pieca na paliwo stałe - węgiel

Nazwa	Projektowany	Alternatywny
Koszty eksploatacyjne $K_{H,E}$ zł/rok	3110,67	8303,07
Procentowe zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych %	-	-166,92
Koszty inwestycyjne $K_{H,I}$ zł	0,00	0,00
Procentowe zmniejszenie kosztów inwestycyjnych %	-	...
Koszty eksploatacyjne w przeliczeniu na powierzchnię zł/m ² rok	13,57	36,22
Koszty inwestycyjne w przeliczeniu na powierzchnię zł/m ²	0,00	0,00
Roczne oszczędności kosztów ΔOr zł/rok	-	-5192,40
Prosty czas zwrotu inwestycji w źródła alternatywne SPBT	-	0,00
WYNIKI ANALIZY: Zastosowanie źródeł alternatywnych jest nie korzystne pod względem eksploatacyjnym		

19.2 Analiza systemu przygotowania ciepłej wody

Nazwa	Projektowany	Alternatywny
Koszty eksploatacyjne $K_{W,E}$ zł/rok	2496,74	2570,32
Procentowe zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych %	-	-2,95
Koszty inwestycyjne $K_{W,I}$ zł	0,00	0,00
Procentowe zmniejszenie kosztów inwestycyjnych %	-	...
Koszty eksploatacyjne w przeliczeniu na powierzchnię zł/m ² rok	10,89	11,21
Koszty inwestycyjne w przeliczeniu na powierzchnię zł/m ²	0,00	0,00
Roczne oszczędności kosztów ΔOr zł/rok	-	-73,57
Prosty czas zwrotu inwestycji w źródła alternatywne SPBT	-	0,00
WYNIKI ANALIZY: Zastosowanie źródeł alternatywnych jest nie korzystne pod względem eksploatacyjnym		

19.4 Analiza systemu oświetlenia wbudowanego

Nazwa	Projektowany	Alternatywny
Koszty eksploatacyjne $K_{C,E}$ zł/rok	7616,98	8251,48
Procentowe zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych %	-	-8,33
Koszty inwestycyjne $K_{C,I}$ zł	0,00	0,00
Procentowe zmniejszenie kosztów inwestycyjnych %	-	...
Koszty eksploatacyjne w przeliczeniu na powierzchnię zł/m ² rok	33,23	35,99
Koszty inwestycyjne w przeliczeniu na powierzchnię zł/m ²	0,00	0,00

Roczne oszczędności kosztów ΔO_r zł/rok	-	-634,50
Prosty czas zwrotu inwestycji w źródła alternatywne SPBT	-	0,00
WYNIKI ANALIZY: Zastosowanie źródeł alternatywnych jest nie korzystne pod względem eksploatacyjnym		

Z powyższej analizy wynika, że bardziej optymalnym wariantem ze względu na sprawność całego systemu jest wariant numer 1 – Pompa ciepła. Wariant ten spełnia przepisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Ogrzewanie wymaga dodatkowego nakładu energii pomocniczej w postaci energii elektrycznej.

W projekcie zastosowano wariant numer 1

1.11. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej

Do analizy przyjęto, że cały budynek będzie stanowił jedną strefę ogrzewaną. Różnica temperatur pomiędzy sąsiednimi pomieszczeniami nie przekroczy 4°C.

Do analizy porównawczej przyjęto dwa sposoby regulacji temperatury w budynku:

- 1) zastosowanie termostatu w budynku
- 2) głowice termostatyczne na każdym grzejniku

W budynku będzie funkcjonowało ogrzewanie podłogowe. Ewentualny grzejnik można zamontować w pomieszczeniu technicznym.

- 1) termostat pokojowy z czujnikami temperatury
cena jednostkowa termostatu: 261,99 zł
 $2 \cdot 261,99 \text{ zł} = 523,98 \text{ zł}$
- 2) głowice elektroniczne
cena jednostkowa głowicy: 239,00 zł
 $1 \cdot 239,00 \text{ zł} = 239,00 \text{ zł}$

Ze względów technicznych w budynku zostanie zastosowany wariant numer 1 – termostat.

Ze względu na mieszany układ ogrzewania (ogrzewanie podłogowe + grzejnikowe) zastosowanie wariantu drugiego nie zapewni odpowiedniej regulacji temperatury w budynku.

1.12. Elementy wyposażenia budowlano-instalacyjnego

WODA

Zaopatrzenie w wodę – poprzez projektowane przyłącze wg odrębnego opracowania.

Ciepła woda użytkowa przygotowywana w zasobniku ciepłej wody zlokalizowanym w pomieszczeniu technicznym w piwnicy budynku. W budynku będzie działała instalacja cyrkulacyjna.

W pomieszczeniu toalet przy wszystkich umywalkach i natryskach należy zastosować baterie z zabezpieczeniem przed przypadkowym oparzeniem, który zapewni temperaturę wody w bateriach umywalkowych i natryskowych na poziomie 35-40°C.

KANALIZACJA SANITARNA

Odprowadzenie ścieków sanitarnych – do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej poprzez projektowany odcinek przyłącza kanalizacji sanitarnej według odrębnego opracowania.

KANALIZACJA DESZCZOWA

Odprowadzenie wód opadowych powierzchniowo z zakazem odprowadzenia wód na teren sąsiednich nieruchomości.

INSTALACJA GRZEWcza

Instalacja centralnego ogrzewania zasilana z projektowanej pompy ciepła. W budynku zaprojektowano ogrzewanie podłogowe oraz grzejniki łazienkowe.

WENTYLACJA

We wszystkich pomieszczeniach zostanie zastosowana wentylacja grawitacyjna lub mechaniczna zgodnie z branżą sanitarną projektu technicznego.

INSTALACJA ZASILANIA

Zasilanie instalacji wewnętrznych budynku projektuje się z istniejącej rozdzielnicą zlokalizowanej w budynku.

INSTALACJA OŚWIETLENIA PODSTAWOWEGO

We wszystkich pomieszczeniach przewiduje się oprawy oświetleniowe typu LED zapewniające odpowiednie natężenie oświetlenia zgodnie z normą PN-EN 12464-1 "Światło i oświetlenie - Oświetlenie miejsc pracy". Oprawy zasilone zostaną z projektowanej tablicy rozdzielczej. Oświetlenie będzie sterowane za pomocą czujników ruchu, łączników oraz przekaźników bistabilnych. W łazienkach i sanitariatach zastosować osprzęt p/t bryzgoszczelny o min. stopniu ochrony IP44. Wszystkie przewody kabelkowe N2XH winny posiadać izolację 600/1000 V i barwy żył zgodne z wymaganiami normy.

INSTALACJA AWARYJNEGO OŚWIETLENIA EWAKUACYJNEGO

Instalację wykonuje się zgodnie z normą PN-EN 1838 oraz PN-EN 50172, zapewniając wymagane natężenie oświetlenia na drogach ewakuacyjnych i w strefach otwartych. Do zasilania opraw awaryjnych stosuje się przewody N2XH posiadające izolację 600/1000 V i barwy żył zgodne z wymaganiami normy.

Gniazda wtykowe ogólnego przeznaczenia

W każdym z pomieszczeń zaprojektowano gniazda wtykowe, zasilane z istn. instalacji obiektu.

OCHRONA OD PORAŻEŃ

Ochronę przeciwporażeniową wykonać zgodnie z normą PN-HD 60364-4-41. Ochronę przed dotykiem pośrednim realizować przez samoczynne szybkie odłączenie napięcia w układzie TN-S. Ochronę przed dotykiem pośrednim zapewnia zastosowanie drugiej klasy ochronności dla opraw, kabli i przewodów zasilających. Jako ochronę uzupełniającą zastosowano wyłączniki różnicowo-prądowe. Przewód ochronny musi mieć izolację koloru żółto-zielonego. Przewody ochronne PE z poszczególnych instalacji odbiorczych należy przyłączyć do wspólnego magistralnego przewodu ochronnego.

INSTALACJE TELEKOMUNIKACYJNE

Instalacja systemu sygnalizacji włamania i napadu SSWiN

Na obiekcie projektuje się system sygnalizacji włamania i napadu, który będzie zabezpieczał wyznaczone powierzchnię w budynku oraz mienie wartościowe znajdujące się w jego wnętrzu. Projektuje się powierzchnie chronione czujnikami PIR, czujnikami z detekcją zbiecia szyb i czujnikami magnetycznymi (kontaktronami), które zostaną rozmieszczone zgodnie z ich przeznaczeniem i danymi technicznymi dostarczonymi przez producenta. Każdy z czujników będzie podłączony do osobnego wyjścia w centrali, co pozwala na dokładną identyfikację miejsca włamania oraz awarii.

INSTALACJA CCTV

W budynku projektuje się system monitoringu CCTV oparty o urządzenia IP. Projekt zakłada podłączenie projektowanych kamer kopułkowych 4Mpx do rejestratorów IP. Na terenie zewnętrznym zastosowane będą kamery typu bullet 4Mpx oparte o architekturę IP. Projektuje się rejestrator składający się z serwera oraz oprogramowania zarządzającego. Przesyłanie obrazu z kamer zostanie oparte o technologię IP z wykorzystaniem dedykowanego okablowania strukturalnego U/TP kat. 5e System monitoringu musi rejestrować obraz ze wszystkich kamer również przy wyłączonej stacji operatorskiej.

INSTALACJA LAN

W budynku zaprojektowano instalację przewodowej sieci lokalnej wykorzystującej okablowanie kat 6a.

SYSTEM SYGNALIZACJI POŻARU

Zaprojektowano autonomiczne czujki dymu.

1.13. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej

Funkcja użytkowa : środowiskowy dom samopomocy społecznej, dom dziennego pobytu, dla osób z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi dla maksymalnie 20 uczestników

Opracowaniem objęta kondygnacja parteru jako odrębna strefa pożarowa

Wysokość / liczba kondygnacji / powierzchnia :

Budynek z dwiema kondygnacjami nadziemnymi, 1 kondygnacja podziemna.

Budynek z wysokością 9,5 m – budynek niski.

Powierzchnia zabudowy działki : 705,05 m²

Powierzchnia zabudowy budynku objętego opracowaniem: 407,80m²

Powierzchnia wewnętrzna budynku : 900 m²

Powierzchnia wewnętrzna części objętej opracowaniem : 323,95 m²

Kubatura : ok. 4000 m³

Kubatura części objętej opracowaniem : 1250 m³

Lokalizacja :

Budynki ze ścianami zewnętrznymi, które na powierzchni ponad 65% posiadają wymaganą klasę odporności ogniowej E 30, jak dla wymaganej klasy odporności pożarowej budynku .

Ściany i dach z elementów nie rozprzestrzeniających ognia.

Lokalizacja względem granic działek zabudowanych :

- odległość budynku od granic działek zgodna z decyzją o warunkach zabudowy i zapisami rozporządzenia o warunkach technicznych

- budynek ze ścianami zawierającymi otwory w odległości co najmniej 4 m od granic działki budowlanej.

W warunkach zabudowy nie wskazuje się na konieczność zwiększenia odległości minimalnych od granic działek z uwagi na planowaną lub istniejącą zabudowę na działkach sąsiednich.

Lokalizacja względem budynków sąsiednich : ponad 8 m

Przygotowanie budynku do działań ratowniczo – gaśniczych.

Zaopatrzenie w wodę do celów gaśniczych do zewnętrznego gaszenia pożaru : wymagane 10 dm³/s. Z jednego hydrantu DN 80 w odległości nie przekraczającej 75m, od chronionego budynku .

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe rozmieszcza się wzdłuż dróg i ulic oraz przy ich skrzyżowaniach, przy zachowaniu odległości:

- 1) od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi lub ulicy - do 15 m;
- 2) od chronionego obiektu budowlanego - do 75 m;
- 3) od ściany budynku - co najmniej 5 m.

Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego przeciwpożarowego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, dla średnicy nominalnej DN 80, powinna wynosić co najmniej 10 dm³/s.

Na etapie wykonawczym należy zweryfikować na podstawie prób i badań , wymaganych wydajności i ciśnień hydrantów zewnętrznych. W przypadku nie wystarczającej wydajności należy przewidzieć odpowiednie rozwiązania techniczne mające na celu uzupełnienie wymaganych wydajności.

Droga pożarowa , wymagana : Do budynku doprowadzona droga pożarowa w oparciu o drogi publiczne. Droga pożarowa zapewnia przejazd bez cofania.

Droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do strefy pożarowej. Dopuszczalny nacisk na oś co najmniej 100 kN (kiloniutonów). Najmniejszy promień zewnętrznego łuku drogi pożarowej wynosi co najmniej 11 m .

Budynek połączony z drogą pożarową, utwardzonym dojściem o szerokości minimalnej 1,5 m i długości nie większej niż 30 m.

Parametry pożarowe występujących substancji palnych :

Wyposażenie i zastosowane materiały palne typowe dla tego typu budynku

i przyjętych funkcji użytkowych. W budynku nie zakłada się magazynowania lub przerobu materiałów niebezpiecznych pożarowo .

Pozostałe materiały palne występujące w budynku to:

- drewno i płyty drewnopochodne – temp. 300 0C,
- skóra i guma - temperatura zapalenia od 340 0C do 400 0C,
- tworzywa sztuczne - temperatura zapalenia od 200 0C do 400 0C.
- papier - temperatura zapalenia od 230 0C do 260 0C,
- tkaniny - temperatura zapalenia od 180 0C do 300 0C.

Przewidywana wielkość gęstości obciążenia ogniowego

Budynek, ze względu na funkcję jaka została w nich przyjęta, kwalifikuje się do właściwej kategorii zagrożenia ludzi. Z tego też względu dla tego budynku nie oblicza się gęstości obciążenia ogniowego.

Pomieszczenia gospodarcze posiadać będą gęstość obciążenia ogniowego zawartą w przedziale do 500 MJ/m².

Kategorię zagrożenia ludzi, przewidywaną liczbę osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach :

W strefie pożarowej objętej opracowaniem pomieszczenia przeznaczone głównie dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZL II.

Poszczególne pomieszczenia z zagospodarowaniem pomieszczeń umożliwiającym przebywanie do 30 osób o ograniczonej zdolności poruszania się.

Sala wielofunkcyjna z zagospodarowaniem umożliwiającym przebywanie ponad 30 osób.

W części budynku poza opracowaniem pomieszczenia mieszkalne oraz komórki lokatorskie zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

W strefie objętej opracowaniem przebywanie do 40 osób.

W budynku przebywanie do 50 osób jednocześnie.

Pomieszczenia gospodarcze, techniczne, magazynowe, higienicznosanitarne nie przeznaczone na pobyt ludzi.

Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych

Przyjęta funkcja dla budynku nie przewiduje użytkowania substancji mogących powodować występowanie w nim stref zagrożenia wybuchem.

Podział na strefy pożarowe :

Budynek podzielony na dwie strefy pożarowe:

Strefa pożarowa SPI obejmująca zakresem kondygnację parteru poza klatką schodową, zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL II. Powierzchnia wewnętrzna strefy pożarowej 323,95 m², nie przekracza dopuszczalnej powierzchni.

Strefa pożarowa SPI obejmująca zakresem kondygnację podziemną, piętro oraz klatkę schodową, zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV. Powierzchnia wewnętrzna strefy pożarowej ok. 580 m², nie przekracza dopuszczalnej powierzchni.

Dopuszczalna klasa odporności pożarowej strefy pożarowej objętej opracowaniem : „D” dopuszczalna § 212 ust. 3 WT .

Elementy konstrukcyjne i ich klasa odporności ogniowej :

- Główna konstrukcja nośna spełnia wymagania klasy odporności ogniowej R 30 w części nadziemnej, w części podziemnej R60;
- Strop nad kondygnacją podziemną spełnia wymagania klasy odporności ogniowej REI60
- Strop nad kondygnacją parteru spełnia wymagania klasy odporności ogniowej REI 60,
- Ściany zewnętrzne spełniają wymagania klasy odporności ogniowej E 30 (o↔i) na powierzchni ponad 65 % powierzchni ściany, dotyczy pasów międzykondygnacyjnych o wysokości co najmniej 0,8 m,
- Ściany wewnętrzne spełniają wymagania nie rozprzestrzeniające ognia , jako obudowy poziomych dróg ewakuacyjnych projektowane EI15,
- Konstrukcja dachu – poza opracowaniem
- Przekrycie dachu – poza opracowaniem

Dla projektowanej klasy „D” odporności pożarowej jego elementy zaprojektowano wg ustaleń instrukcji eurokodów PN-EN 1992-1-2 oraz PN-EN 1996-1-2 , dla ścian murowanych i słupów oraz stropów żelbetowych.

Konstrukcja budynku jako nie rozprzestrzeniająca ognia.

Elementy budynku określone, jako nierozprzestrzeniające ognia, powinny spełniać, wymagania zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia WT / Dz.U z 2022 nr 1225/.

W przypadku ścian zewnętrznych budynku, w tym z ociepleniem i okładziną zewnętrzną lub tylko z okładziną zewnętrzną, przez elementy budynku:

nierozprzestrzeniające ognia - rozumie się elementy budynku nierozprzestrzeniające ognia zarówno przy działaniu ognia wewnątrz, jak i od zewnątrz budynku,

Elementy oddzielenia przeciwpożarowych :

- Ściany wewnętrzne pomiędzy strefami pożarowymi o klasie odporności ogniowej REI 60, występujące zamknięcia EI 30
- Strop nad kondygnacją podziemną jako oddzielenia przeciwpożarowe o klasie odporności ogniowej REI 60
- Strop nad parterem jako oddzielenia przeciwpożarowe o klasie odporności ogniowej REI 60

Ściany i stropy stanowiące elementy oddzielenia przeciwpożarowego powinny być wykonane z materiałów niepalnych, a występujące w nich otwory – obudowane przedsiódkami przeciwpożarowymi lub zamykane za pomocą drzwi przeciwpożarowych bądź innego zamknięcia przeciwpożarowego.

Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego należy wysunąć na co najmniej 0,3 m poza lico ściany zewnętrznej budynku lub na całej wysokości ściany zewnętrznej zastosować pionowy pas z materiału niepalnego o szerokości co najmniej 2 m i klasie odporności ogniowej E I 60.

Poszczególne elementy oddzielenia przeciwpożarowych z własnymi niezależnymi układami konstrukcyjnymi, gwarantujące samodzielne funkcjonowanie w warunkach pożarowych i zabezpieczone przed wzajemnym oddziaływaniem w warunkach pożarowych / naruszenie jednego układu konstrukcyjnego nie powoduje uszkodzenia drugiego /

Ewentualne przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego powinny mieć klasę odporności ogniowej, wymaganą dla danego elementu oddzielenia przeciwpożarowego.

Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne w miejscu przejścia przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego powinny być wyposażone w przeciwpożarowe klapy odcinające o klasie odporności ogniowej równej klasie odporności ogniowej elementu oddzielenia przeciwpożarowego z uwagi na szczelność ogniową, izolacyjność ogniową i dymoszczelność EIS 60 wymaganą dla danego elementu oddzielenia przeciwpożarowego lub być obudowane w strefie której nie obsługują w klasie odporności ogniowej EIS 60, elementu oddzielenia przeciwpożarowego.

Wyjątek mogą stanowić pojedyncze rury instalacji wodnych, kanalizacyjnych i ogrzewczych przeprowadzone przez ściany i stropy do pomieszczeń higieniczno- sanitarnych (§ 234 ust.2 [1]).

W ścianie oddzielenia przeciwpożarowego łączna powierzchnia otworów, o których mowa wyżej, nie przekracza 15% powierzchni ściany, oraz do 10 % wypełnienia materiałem przepuszczającym światło a w stropie oddzielenia przeciwpożarowego – 0,5% powierzchni stropu.

Ewakuacja.

Zapewnia się ewakuację z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń gdzie ewakuacja ponad 3 osób o szerokości 0,9m (do 3 osób o szerokości co najmniej 0,8 m) światło ościeżnicy po otwarciu skrzydła drzwiowego pod kątem 90 st. Wysokość drzwi ewakuacyjnych w świetle ościeżnicy co najmniej 2,0m. Drzwi dwuskrzydłowe z co najmniej jednym skrzydłem nie blokowym o szerokości 0,9m.

Poszczególne pomieszczenia z zagospodarowaniem umożliwiającym przebywanie do 30 osób jednocześnie i zapewniona jest ewakuacja pojedynczymi wyjściami ewakuacyjnymi.

Z pomieszczenia Sali wielofunkcyjnej, której zagospodarowanie umożliwia przebywanie ponad 30 osób zapewniono dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie o co najmniej 5 m.

Drzwi z pomieszczeń dla ponad 6 osób o ograniczonej zdolności poruszania się otwierane na zewnątrz pomieszczeń.

Poziome drogi ewakuacyjne o szerokości minimalnej 1,2 m, przewidziane do ewakuacji do 30 osób. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób

Drzwi z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne po całkowitym otwarciu, nie zwężają szerokości dróg ewakuacyjnych lub będą wyposażone w samozamykacze.

Korytarze ewakuacyjne o wysokości co najmniej 2,2m przy dopuszczalnym lokalnym obniżeniu tej wysokości do 2,0m na odcinku nie przekraczającym 1,5m w odstępach co najmniej 10m.

Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych w klasie odporności ogniowej EI 15.

Długość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach ZL, nie przekracza dopuszczalnych 40m. Ewakuacja prowadzona łącznie poprzez nie więcej niż trzy pomieszczenia. Szerokość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach co najmniej 0,9m.

Długość dojścia w budynku zakwalifikowanego do ZL II nie przekracza 10 m

w jednym kierunku ewakuacji.

Drzwi z budynku otwierane na zewnątrz.

Drzwi ewakuacyjne z budynku o szerokości w świetle co najmniej 1,2 m z jednym nie blokowanym skrzydłem drzwiowym o szerokości nie mniejszej niż 0,9m .

Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń na zewnątrz budynku o szerokości w świetle co najmniej 0,9 m.

Schody zewnętrzne o szerokości co najmniej 1,2 m. Liczba stopni w jednym biegu nie przekracza 10. Szerokość stopni schodów zewnętrznych przy głównym wejściu do budynku wynosi co najmniej 0,35 m.

Oświetlenie ewakuacyjne : wymagane na poziomych drogach ewakuacyjnych.

W pomieszczeniach nie występują czynniki mogące w przypadku zaniku napięcia spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska,

a także znaczne straty materialne. Pomieszczenia nie wymagają oświetlenia ewakuacyjnego i bezpieczeństwa.

Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 godziny od zaniku oświetlenia podstawowego.

Budynek oznakować zgodnie z Polskimi Normami

Wymagania dla elementów wystroju wewnątrz i wyposażenia stałego

W strefach pożarowych ZL stosowanie do wykończenia wewnątrz materiałów i wyrobów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

W związku z powyższym, należy stosować wyłącznie materiały klasyfikowane jako: niepalne oraz palne niezapalne i trudno zapalne, a w zakresie reakcji na ogień zgodnie z PN-EN 13501-1: 2008 klasyfikowane, jako: A1, A2, B, C z indeksem s1 i s2 oraz D indeksem s1.

W/w wymagania dotyczą również mebli stanowiących wyposażenie dróg komunikacyjnych. Wykładziny dywanowe i inne wyroby stanowiące posadzki podłogowe powinny posiadać klasę reakcji na ogień: A1fl; A2fl-s1; A2fl-s2; Bfl-s1; Bfl-s2; Cfl-s1; Cfl-s2.

Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

Palne elementy wystroju wewnątrz budynku, przez które lub obok których są prowadzone przewody ogrzewcze, wentylacyjne powinny być zabezpieczone przed możliwością zapalenia lub zwęglenia elementów wystroju.

W pomieszczeniach, gospodarczych, stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wewnątrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione.

W przypadku stosowania materiałów wykończeniowych luźno zwisających, w szczególności w kurtynach, zasłonach, draperiach, kotarach oraz żaluzjach, za łatwo zapalne uważa się materiały, których właściwości

określone w badaniach zgodnych z Polskimi Normami odnoszącymi się do zapalności i rozprzestrzeniania płomienia przez wyroby włókiennicze, nie spełniają co najmniej jednego z kryteriów:

- 1) $t_i \geq 4s$,
- 2) $t_s \leq 30s$,
- 3) nie następuje przepalenie trzeciej nitki,
- 4) nie występują płonące krople.

Stosowanie w pomieszczeniach ZL II, magazynowych i produkcyjnych łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione.

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe.

Hydranty 25. – wymagane w strefie pożarowej objętej opracowaniem

W budynku wymagane hydranty wewnętrzne z węzłem półsztywnym o nominalnej średnicy węża 25 mm obejmujący swoim zasięgiem całą chronioną strefę. Hydranty wewnętrzne muszą spełniać wymagania Polskich Norm.

Zawory odcinające hydrantów powinny być umieszczone na wysokości $1,35 \pm 0,1$ m od poziomu podłogi. Minimalna wydajność poboru wody mierzona na wylocie prądownicy powinna wynosić dla hydrantu: 25: 1,0 dm³/s.

Przewody zasilające instalacji wodociągowej przeciwpożarowej muszą być wykonane:

- 1) jako piony w kłatkach schodowych lub przy kłatkach schodowych;
- 2) jako przewody rozprowadzające, jeżeli zachodzi taka potrzeba, na kondygnacjach budynków wielokondygnacyjnych.

Przewody instalacji, z której pobiera się wodę do gaszenia pożaru, wykonane z materiałów palnych, powinny być obudowane ze wszystkich stron osłonami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60.

Średnice nominalne przewodów zasilających, w milimetrach, na których instaluje się hydranty wewnętrzne, powinny wynosić co najmniej

DN 25 – dla hydrantów 25.

Zasięg hydrantów wewnętrznych w poziomie obejmuje całą powierzchnię chronionego budynku, strefy pożarowej lub pomieszczenia, z uwzględnieniem:

- 1) długości odcinka węża hydrantu wewnętrznego określonej w normach,
- 2) efektywnego zasięgu rzutu prądów gaśniczych: 10 m .

Ciśnienie na zaworze odcinającym hydrantu wewnętrznego powinno zapewniać wydajność określoną dla danego rodzaju hydrantu wewnętrznego, z uwzględnieniem zastosowanej średnicy dyszy prądownicy, i być nie mniejsze niż 0,2 MPa.

Maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej na zaworze odcinającym nie powinno przekraczać 1,2 Mpa .

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa powinna zapewniać możliwość jednoczesnego poboru wody na jednej kondygnacji budynku lub w jednej strefie pożarowej z dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych;

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa zasilana z zewnętrznej sieci wodociągowej

Instalacja odgromowa – wymagana wg odrębnego projektu branżowego

przeciwpożarowy wyłącznik prądu :

W budynku wymagany Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Zgodnie z ustaleniami §183. ust.2.rozp./4/ przeciwpożarowy wyłącznik prądu winien zapewnić wyłączenie dopływu prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Zgodnie z ustaleniami §183.ust.3.rozp./4/ przeciwpożarowy wyłącznik prądu umieszczony w obrębie holu wejściowego do budynku w pobliżu głównego wejścia do budynku i odpowiednio oznakowany.

Odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem nie może spowodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej w tym np. zespołu prądotwórczego lub UPS , za wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne ewakuacyjne, jeżeli będzie zasilane z tego zespołu. Odcięcie przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu napięcia w budynku [rozdzielni] winno zapewnić brak napięcia na kablu zasilającym RGNN w budynku celem zapewnienia bezpieczeństwa dla ratowników przez wyeliminowanie porażenia prądem elektrycznym przez odcinek kabla mogącego być pod napięciem w budynku.

PWP składa się z następujących elementów :

- Urządzenia wykonawczego,

Aparat wykonawczy PWP, którym zazwyczaj jest rozłącznik lub wyłącznik stanowiący element mechanicznego odłączenia dopływu energii elektrycznej do budynku.

- Urządzenia uruchamiającego,

Przycisk sterowania zdalnego PWP pozwala na podanie sygnału łącznikiem mono lub bistabilnym do automatyki PWP lub bezpośrednio na cewkę urządzenia wykonawczego PWP. Sygnalizacja stanu PWP następuje poprzez diody w urządzeniu uruchamiającym (dioda czerwona – wyłącznik załączony – obiekt pod napięciem, dioda zielona – wyłącznik otwarty – zasilanie obiektu wyłączone).

- Urządzenia sygnalizującego,

Sygnalizator optyczny wskazujący jednoznacznie o wyłączeniu zasilania na budynku poprzez świecenie ciągle, sterowany za pośrednictwem automatyki PWP lub bezpośrednio ze styków krańcowych urządzenia wykonawczego PWP

Urządzenie uruchamiające powoduje że naciśnięcie przycisku spowoduje wyłączenie urządzenia wykonawczego i w rezultacie wyłączenie napięcia zasilającego budynek. Natomiast urządzenie sygnalizacyjne w postaci sygnalizatora LED sterowane jest

z wyjść modułu lub bezpośrednio ze styków krańcowych urządzenia wyłączającego odzwierciedlając stan samego urządzenia wyłączającego.

Urządzenia uruchamiające i sygnalizujące należy łączyć z urządzeniem wykonawczym przewodami typu HDGs PH90.

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne .

Oświetlenie ewakuacyjne – projektowane na drogach ewakuacyjnych w strefie pożarowej objętej opracowaniem

Oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez co najmniej 1 godzinę od zaniku oświetlenia podstawowego.

Oświetlenie ewakuacyjne należy wykonywać zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymagań w tym zakresie. W tym PN EN-1838 oraz PN EN 50172 , w szczególności: aby osiągnąć wymaganą widoczność

opraw, będą one montowane nad wszystkimi wyjściami awaryjnymi i wzdłuż dróg ewakuacyjnych, co najmniej na wysokości 2 m od podłogi, znaki przy wszystkich wyjściach ewakuacyjnych i przy wszystkich wyjściach wzdłuż dróg ewakuacyjnych, będą oświetlone albo podświetlone, zgodnie z Polskimi Normami (PN-92/N-01256 lub PN-ISO 7010), gdzie określono rodzaj i kształt znaków ewakuacyjnych; w każdym miejscu drogi ewakuacyjnej będzie widoczny co najmniej jeden znak ewakuacyjny, tam, gdzie wyjście ewakuacyjne nie jest bezpośrednio widoczne, zostaną zabudowane dodatkowe oprawy wskazujące drogę do tego wyjścia, oprawy ewakuacyjne odpowiadające normie PN EN 60 598-2-22:2001, będą zabudowane przy każdych drzwiach wyjściowych oraz tam, gdzie jest to nieodzowne dla uwidocznienia miejsc potencjalnie niebezpiecznych, a także i tam, gdzie znajdują się urządzenia bezpieczeństwa; do miejsc, które szczególnie należy oświetlić zaliczono:

- a) każde drzwi wyjściowe używane w czasie awarii,
- b) miejsca zmiany poziomu lub kierunku drogi ewakuacyjnej,
- c) każde skrzyżowanie drogi ewakuacyjnej z korytarzem,
- d) miejsca w pobliżu ostatniego wyjścia i poza nim, na zewnątrz obiektu,
- e) miejsca na powierzchni urządzeń przeciwpożarowych, punktów pierwszej pomocy medycznej,
- f) miejsca na powierzchni przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz przy urządzeniach służących do sygnalizacji zagrożenia (np. przycisk pożarowy).

Natężenie oświetlenia na drodze ewakuacyjnej o szerokości do 2 m, mierzone w jej osi przy podłodze, nie będzie niższe niż 1lux; w miejscach wymienionych powyżej w pkt. „e” i „f” natężenie oświetlenia będzie wynosić co najmniej 5 lux; w obszarze środkowym drogi ewakuacyjnej, który jest nie mniejszy niż połowa szerokości tej drogi, natężenie oświetlenia nie zmniejszy się więcej niż o 50%;

Stosunek maksymalnego do minimalnego natężenia oświetlenia na drodze ewakuacyjnej nie będzie większy niż 40 : 1 (aby wyeliminować zjawisko olśnienia przykrego), minimalny czas działania oświetlenia ewakuacyjnego na drogach ewakuacyjnych wynosi 1 godzinę, oświetlenie na drogach ewakuacyjnych osiągnie wartość 50% założonego natężenia oświetlenia po 5 s, a pełne natężenie oświetlenia po 60 s od załączenia, oświetlenie na drogach ewakuacyjnych załączy się w czasie nie dłuższym niż 2s po zaniku innych rodzajów oświetlenia elektrycznego, wszystkie urządzenia, zarówno przez swoją konstrukcję, jak i sposób montażu, będą posiadać odporność na oddziaływanie ognia w odpowiednio długim czasie, zastosowano środki ochrony przeciwporażeniowej, które nie powodują samoczynnego wyłączania w przypadku pierwszego uszkodzenia (układ IT), urządzenia będą tak zainstalowane, aby ułatwić wykonywanie okresowych testów funkcjonalnych .

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne / uruchamianie automatycznie po zaniku dopływu energii elektrycznej do oświetlenia podstawowego/

Zgodnie z rozporządzeniem ministra rodziny, pracy i polityki społecznej z dnia 9 stycznia 2025 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej domu pomocy społecznej przeznaczonego dla nie więcej niż 10 mieszkańców, w którym personel domu jest stale obecny, dopuszcza się jego wyposażenie w autonomiczne czujki dymu zamiast w system sygnalizacji pożarowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c tiret drugie. Autonomiczne czujki dymu powinny obejmować wszystkie pomieszczenia,

z wyjątkiem pomieszczeń niewymagających ochrony za pomocą automatycznego wykrywania pożaru – z uwagi na niskie ryzyko pożarowe

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia ich do użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania .

Wypożaenie obiektu w gaśnice :

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni wewnętrznej.

Szczegóły wypożaenia ilościowego i jakościowego powinny być zawarte w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych,

a w szczególności: wentylacyjnej, grzewczej, gazowej, elektroenergetycznej, odgromowej

Elektroenergetycznej :

Urządzenia winny być dostosowane do funkcji i przeznaczenia obiektu tak , aby spełniały one wymagania warunków technicznych określonych w Polskich Normach i przepisach szczególnych .

Zapewnia się zasilanie rezerwowe dla urządzeń przeciwpożarowych . Szczegóły w Projekcie Technicznym .

Zasilanie rozdzielnic pożarowej powinno zapewniać ciągłość dostawy energii elektrycznej podczas pożaru, prowadzone oddzielnym obwodem bezpośrednio z głównego przyłącza kablowego do pomieszczenia strefy pożarowej przeciwpożarowa rozdzielnia elektryczna, kablem PH 90/E 90 odpornym na działanie wody lub chronionym od działania wody, z pominięciem innych obwodów w tym głównej rozdzielni elektrycznej.

Przewody zasilające rozdzielnicę pożarową, należy przyłączać sprzed przeciwpożarowego wyłącznika prądu / po stronie zasilania instalacji wyłącznika pożarowego / aparatu wykonawczego przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

Przewody i kable elektryczne w obwodach urządzeń alarmu pożaru, oświetlenia awaryjnego i łączności powinny mieć klasę PH odpowiednią do czasu wymaganego do działania tych urządzeń, zgodnie z wymaganiami Polskiej Normy dotyczącej metody badań palności cienkich przewodów i kabli bez ochrony specjalnej stosowanych w obwodach zabezpieczających.

W przypadku projektowania ogniw fotowoltaicznych na budynku, warunki wykonania według odrębnego opracowania , które wymaga odrębnego zaopiniowania rozwiązań w zakresie zgodności z wymaganymi ochrony przeciwpożarowej.

wentylacyjnej :

Przewody wentylacyjne powinny być wykonane z materiałów niepalnych, a palne izolacje cieplne i akustyczne oraz inne palne okładziny przewodów wentylacyjnych mogą być stosowane tylko na zewnętrznej ich powierzchni w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie ognia. Drzwiczki rewizyjne stosowane w kanałach i przewodach wentylacyjnych powinny być wykonane z materiałów niepalnych.

grzewczej: co. z pompy ciepła

Instalacje i urządzenia techniczne.

Winny być dostosowane do funkcji i przeznaczenia obiektu tak , aby spełniały one wymagania warunków technicznych określonych w Polskich Normach i przepisach szczególnych .

Projekt Techniczny:

- o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 roku w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. 2022r., poz. 1679, z późniejszymi zmianami), zostanie opracowany przed rozpoczęciem robót budowlanych, w szczególności tj.:

- 1) będzie zawierać warunki ochrony przeciwpożarowej dla inwestycji wg opracowanego projektu zagospodarowania terenu i projektu architektoniczno – budowlanego,
- 2) przedstawi rozwiązania techniczne ochrony przeciwpożarowej wg obowiązujących przepisów oraz norm dla projektowanych i wymaganych według scenariusza pożarowego, instalacji i urządzeń przeciwpożarowych oraz budowlanych,
- 3) zostanie uzgodniony pod względem ochrony przeciwpożarowej z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

1.14. Uwagi końcowe

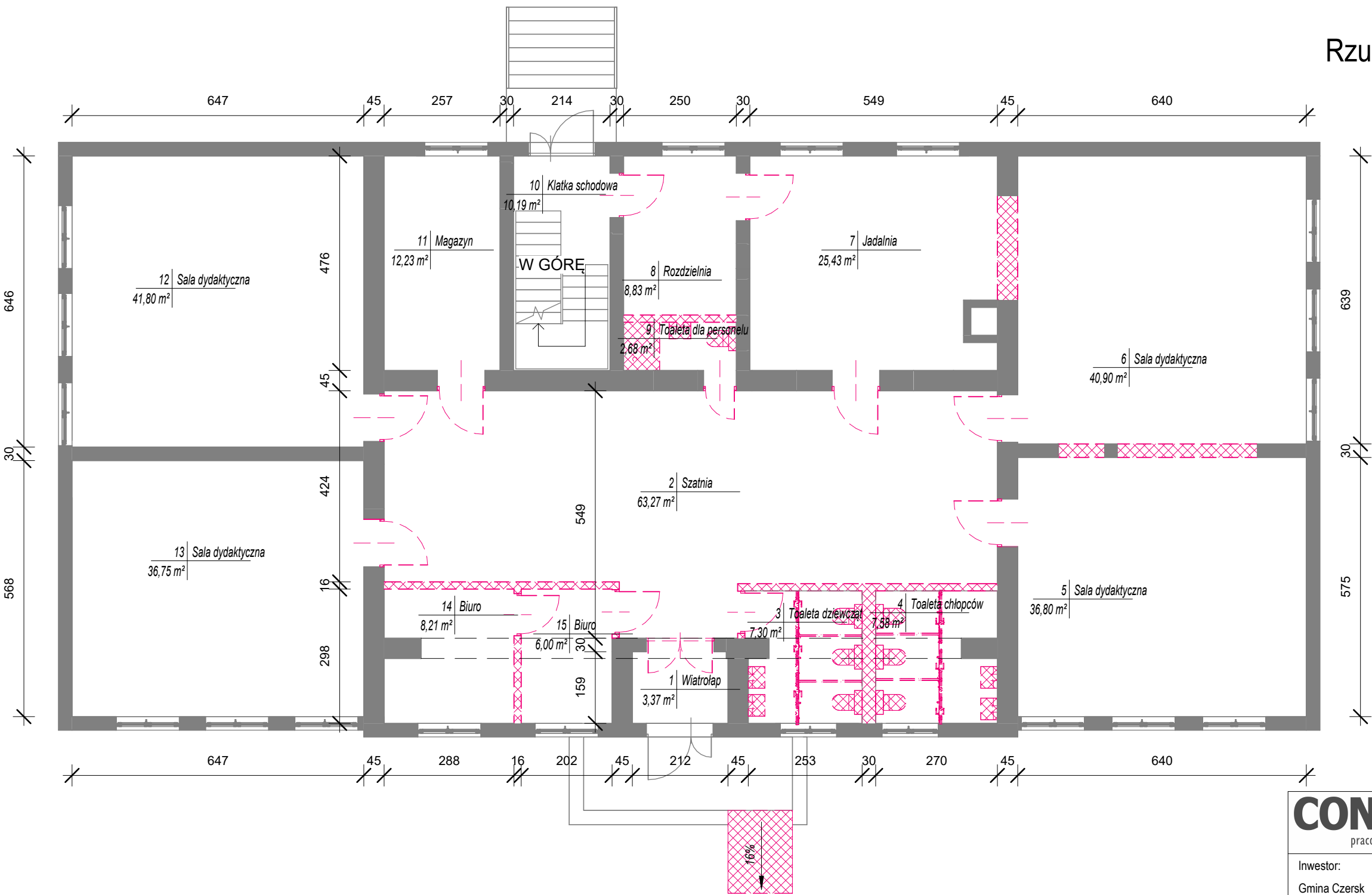
- a) wszelkie roboty budowlane wykonać zgodnie z odpowiednimi przepisami BHP i p-poż. oraz zgodnie z normami branżowymi dla poszczególnych rodzaju robót,
- b) roboty budowlane można rozpocząć dopiero na podstawie decyzji pozwolenia na budowę,
- c) kierownictwo budowy należy powierzyć osobie posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane do tego typu robót,
- d) zmiany do niniejszego projektu mogą być wprowadzone za zgodą autora,
- e) należy prowadzić dziennik budowy,
- f) przed przystąpieniem do budowy powiadomić właściwy organ wydający pozwolenie na budowę,
- g) do odbioru przedstawić protokoły z badań ochronnych.

Opracował:

mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki
nr uprawnień: 102/POOKK/V/2019

Rzut parteru - inwentaryzacja

skala: 1 : 100

CONCRETE
pracownia projektów budowlanych

Data opracowania:
7 lipca 2025

branża: Inwentaryzacja

Inwestor:

Gmina Czersk
ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

Adres inwestycji:

Krzyż 12
89-642 Krzyż
dz. nr 442/2, obręb Krzyż
gmina Czersk

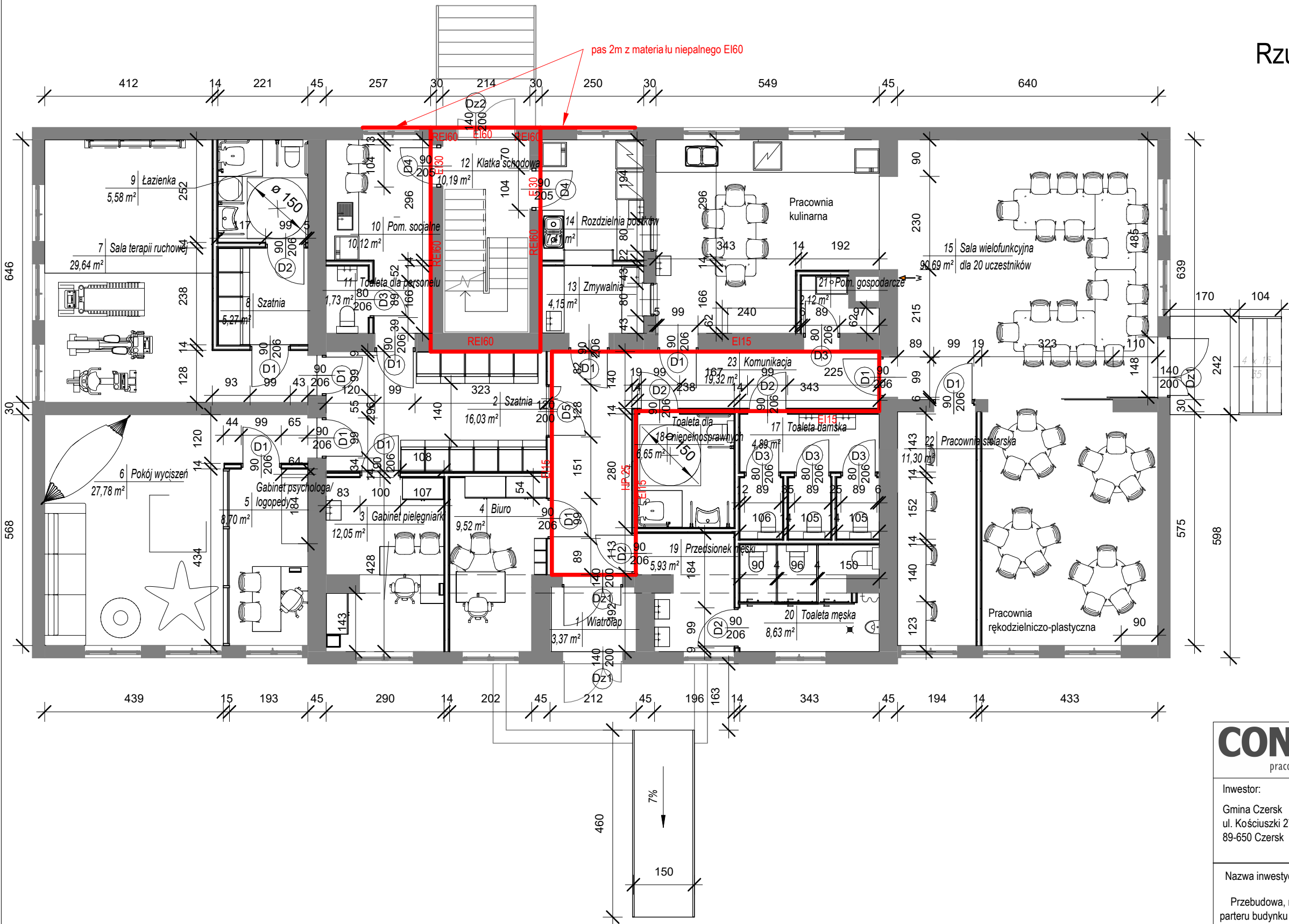
Nazwa inwestycji:

Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D

Projektant:	Nr uprawnień:	Podpis:
mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki	102/POOKK/V/2019	
inż. arch. Magdalena Żmuda Trzebiatowska		
Nazwa rysunku: Rzut parteru - inwentaryzacja	skala: 1 : 100	Nr rys: I-1

Rzut parteru - projektowany

skala: 1 : 100

Zestawienie pomieszczeń

Numer	Nazwa	Powierzchnia
1	Wiatrołap	3,37 m ²
2	Szatnia	16,03 m ²
3	Gabinet pielęgniarzki	12,05 m ²
4	Biuro	9,52 m ²
5	Gabinet psychologa/ logopedy	8,70 m ²
6	Pokój wyciszeń	27,78 m ²
7	Sala terapii ruchowej	29,64 m ²
8	Szatnia	5,27 m ²
9	Łazienka	5,58 m ²
10	Pom. socjalne	10,12 m ²
11	Toaleta dla personelu	1,73 m ²
12	Klatka schodowa	10,19 m ²
13	Zmywalnia	4,15 m ²
14	Rozdzielnia posiłków	7,41 m ²
15	Sala wielofunkcyjna	90,69 m ²
17	Toaleta damska	4,89 m ²
18	Toaleta dla niepełnosprawnych	6,65 m ²
19	Przedśionek męski	5,93 m ²
20	Toaleta męska	8,63 m ²
21	Pom. gospodarcze	2,12 m ²
22	Pracownia stolarska	11,30 m ²
23	Komunikacja	19,32 m ²
24	Pom. techniczne	22,83 m ²
Suma ogólna: 23		323,90 m ²

CONCRETE
pracownia projektów budowlanych

Data opracowania:
7 lipca 2025

branża: Architektura

Inwestor:

Gmina Czersk
ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

Adres inwestycji:

Krzyż 12
89-642 Krzyż
dz. nr 442/2, obręb Krzyż
gmina Czersk

Nazwa inwestycji:

Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D

Projektant:

mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki

Nr uprawnień:

102/POOKK/V/2019

Podpis:

inż. arch. Magdalena Żmuda
Trzebiatowska

Nazwa rysunku:

Rzut parteru - projektowany

skala:

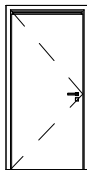
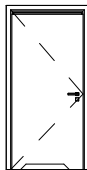
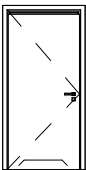
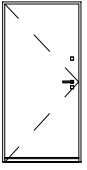
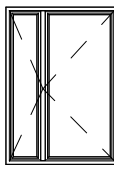
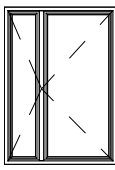
1 : 100

Nr rys:

A-1

Zestawienie stolarki

skala: 1 : 100

ZESTAWIENIE STOLARKI DRZWIOWEJ													
Nr		1		2		3		4		5		6	
Symbol		D1		D2		D3		D4		Dz1		Dz2	
Symbol													
Wymiar w świetle ościeżnicy [cm]	So	90		90		80		90		140(90+50)		140(90+50)	
	Ho	205		205		205		205		200		200	
Wymiar w świetle muru [cm]	S	100		100		90		100		154		154	
	H	210		210		210		210		207		207	
Rodzaj		L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P
Ilość		6	5	2	3	4	1	1	1	2	1	1	x
Razem		10		5		5		1		3		1	
Uwagi		Drzwi wewnętrzne, ościeżnica regulowana, kpl okuć., okleina drewnopodobna		Drzwi wewnętrzne, podcięcie wentylacyjne, ościeżnica regulowana, kpl okuć., okleina drewnopodobna		Drzwi wewnętrzne, podcięcie wentylacyjne, ościeżnica regulowana, kpl okuć, w 3 wkładka wc, okleina drewnopodobna		Drzwi zewnętrzne, aluminiowe, wkładka antywłamaniowa typu C, EI30		Drzwi zewnętrzne z przeszkleniem, wkładka antywłamaniowa typu C, drzwi wyjściowe główne z naswietłem		Drzwi zewnętrzne aluminiowe z przeszkleniem, wkładka antywłamaniowa typu C, EI60	

Uwagi:
Przed przystąpieniem do montażu stolarki należy sprawdzić wymiary otworów na budowie.
Drzwi otwierane na komunikację muszą być wyposażone w samozamykacze

Współczynniki przenikania ciepła:
drzwi: U=1,3 W/(m²*K)

<div>CONCRETE</div> <div>pracownia projektów budowlanych</div>		Data opracowania: 7 lipca 2025	
		branża: Architektura	
Inwestor: Gmina Czersk ul. Kościuszki 27 89-650 Czersk		Adres inwestycji: Krzyż 12 89-642 Krzyż dz. nr 442/2, obręb Krzyż gmina Czersk	
Nazwa inwestycji: Przebudowa, rozbudowa o schody zewn ętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D			
Projektant:		Nr uprawnień:	Podpis:
mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki		102/POOKK/V/2019	
inż. arch. Magdalena Żmuda Trzebiatowska			
Nazwa rysunku: Zestawienie stolarki		skala: 1 : 100	Nr rys: A-2

OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA

**Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania
parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy
Społecznej w Czersku – typ D**

działka nr 442/2

m. Krzyż, gm. Czersk

Zgodnie z art. 34 ust. 3d pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2024 poz. 725) oświadczam, że niniejszy projekt budowlany **został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.**

ZESPÓŁ AUTORSKI	IMIĘ I NAZWISKO	SPECJALNOŚĆ I NUMER UPRAWNIEŃ BUDOWLANYCH	ZAKRES OPRACOWANIA	DATA OPRACOWANIA	PODPIS
Projektant	mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki	do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr uprawnień: 102/POOKK/V/2019	Architektura	7 lipca 2025 r.	

III. ZAŁĄCZNIKI FORMALNO-PRAWNE

INWESTOR		Gmina Czersk ul. Kościuszki 27 89-650 Czersk			
NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO		Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D			
ADRES I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO		Miejscowość: Krzyż Kategoria obiektu budowlanego: XI			
POZOSTAŁE DANE ADRESOWE		Nazwa jednostki ewidencyjnej: Czersk Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego: 0008 Krzyż Numer działki ewidencyjnej: 442/2			
ZESPÓŁ AUTORSKI	IMIĘ I NAZWISKO	SPECJALNOŚĆ I NUMER UPRAWNIENÍ BUDOWLANÝCH	ZAKRES OPRACOWANIA	DATA OPRACOWANIA	PODPIS
Projektant	mgr inż. arch. Mariusz Szczepocki	do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr uprawnień: 102/POOKK/V/2019	Architektura	7 lipca 2025 r.	
Asystent proj.	inż. arch. Magdalena Żmuda Trzebiatowska		Architektura	7 lipca 2025 r.	

**INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA
I OCHRONY ZDROWIA „BIOZ”**

NAZWA OBIEKTU BUDOWLANEGO:

Przebudowa, rozbudowa o schody zewnętrzne i zmiana sposobu użytkowania parteru budynku szkoły na filię Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Czersku – typ D

ADRES INWESTYCJI:

działki nr 442/2

89-642 Krzyż,

gm. Czersk

INWESTOR:

Gmina Czersk

ul. Kościuszki 27

89-650 Czersk

PROJEKTANT SPORZĄDZAJĄCY INFORMACJĘ:

mgr inż. Ewa Zagórzańska

ul. Szczecińska 9c/1

77-300 Człuchów

upr. bud. nr. POM/0353/POOK/12

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów

Zakres robót budowlanych obejmuje:

- roboty ziemne i zabezpieczające,
- roboty montażowe okien i drzwi balkonowych na wysokości do około 10 m nad terenem,
- roboty murarskie wewnętrzne,
- roboty instalacyjne wewnętrzne – instalacji elektroenergetycznych, wod-kan, c.o.,
- roboty wykończeniowe i montażowe wewnętrzne,
- uporządkowanie terenu.

Kolejność realizacji robót

- kolejność wykonania robót ustali kierownik budowy w uzgodnieniu z podwykonawcami i kierownikami robót instalacyjnych;
- w zakresie dotyczącym robót budowlanych proponuje się następującą kolejność wg punktu nr 1;
  - wykonanie zabezpieczeń placu budowy, oczyszczenie terenu;
  - wykonanie wykopów fundamentowych;
  - roboty budowlane związane z wykonaniem infrastruktury technicznej na potrzeby przedmiotowej inwestycji;
  - uprzątnięcie placu budowy.

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Na terenie inwestycji zlokalizowany jest budynek edukacyjny – przedszkole.

3. Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Brak

4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożenia oraz miejsce i czas ich występowania podczas wykonywania robót mogą wystąpić zagrożenia związane z:

- pracą na wysokości,
- pracą sprzętu,
- robotami ziemnymi – głębokimi wykopami,
- robotami murowymi, betoniarskimi,
- pracą maszyn budowlanych,
- ruchem pojazdów.

5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

- roboty budowlane powinny być prowadzone pod nadzorem osoby wykwalifikowanej, posiadającej odpowiednie uprawnienia;
- należy zapewnić stały dostęp pracowników do telefonu alarmowego, wykazu numerów telefonów i adresów najbliższego punktu opieki zdrowotnej, straży pożarnej, policji, jak również apteczki oraz środków i urządzeń przeciwpożarowych;
- przed dopuszczeniem pracowników do budowy, firma wykonująca ma obowiązek zaopatrzyć ich w odzież roboczą i ochronną, zgodnie z obowiązującymi przepisami, z uwzględnieniem wystąpienia następujących niebezpieczeństw – urazów mechanicznych, porażeniem prądem, oparzenia, zatrucia, promieniowania, wibracji, upadku do wody lub innych szkodliwych czynników.
- należy stosować przewidziane przy robotach urządzenia zabezpieczające i ochronne. Sprzęt ten winien być sprawny i posiadać odpowiednie atesty;
- należy oznakować i wydzielić strefy niebezpieczne na prowadzonym terenie robót;

- należy wykonać i odpowiednio oznakować drogi umożliwiające ewakuację, komunikację i dojazd dla wozu straży pożarnej i karetki pogotowia. Wjazdów nie można zastawiać, ani wykorzystywać do innych celów (do składowania materiałów). Muszą być one drożne;
  - należy systematycznie dokonywać kontroli stanu technicznego maszyn i urządzeń;
  - należy systematycznie dokonywać kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - do miejsc zagrożonych należy wprowadzić zakaz wstępu dla pracowników nie zatrudnionych i osób postronnych.
- 6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawna komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń**
- roboty budowlane powinny być prowadzone pod nadzorem osoby wykwalifikowanej, posiadającej odpowiednie uprawnienia;
  - należy zapewnić stały dostęp pracowników do telefonu alarmowego, wykazu numerów telefonów i adresów najbliższego punktu opieki zdrowotnej, straży pożarnej, policji, jak również apteczki oraz środków i urządzeń przeciwpożarowych;
  - przed dopuszczeniem pracowników do budowy, firma wykonująca ma obowiązek zaopatrzyć ich w odzież roboczą i ochronną, zgodnie z obowiązującymi przepisami, z uwzględnieniem wystąpienia następujących niebezpieczeństw – urazów mechanicznych, porażeniem prądem, oparzenia, zatrucia, promieniowania, wibracji, upadku do wody lub innych szkodliwych czynników.
  - należy stosować przewidziane przy robotach urządzenia zabezpieczające i ochronne. Sprzęt ten winien być sprawny i posiadać odpowiednie atesty;
  - należy oznakować i wydzielić strefy niebezpieczne na prowadzonym terenie robót;
  - należy wykonać i odpowiednio oznakować drogi umożliwiające ewakuację, komunikację i dojazd dla wozu straży pożarnej i karetki pogotowia. Wjazdów nie można zastawiać, ani wykorzystywać do innych celów (do składowania materiałów). Muszą być one drożne;
  - należy systematycznie dokonywać kontroli stanu technicznego maszyn i urządzeń;
  - należy systematycznie dokonywać kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - do miejsc zagrożonych należy wprowadzić zakaz wstępu dla pracowników nie zatrudnionych i osób postronnych.

Opracował: